

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: zdrowie publiczne

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Data przeprowadzenia wizytacji: 14-15.01.2021 r.

Warszawa, 2021

Spis treści

---

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	13
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	21
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	27
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	31
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	32
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	35
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	36
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	38
4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)	44

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. n. med. Bożena Czarkowska-Paczek, członek PKA

członkowie:

1. Dr hab. Mateusz Cybulski, ekspert PKA
2. Dr hab. Anna Pacian, ekspert PKA
3. Lek. Krystyna Pierzchała, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Katarzyna Bojarska, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Jakub Kozieł, sekretarz zespołu oceniającego.

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku zdrowie publiczne, prowadzonym na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2019/2020. Wszczęcie postępowania nastąpiło w roku akademickim 2019/2020. Jednakże w związku z ogłoszeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii, a także ograniczeniem funkcjonowania Uczelni, postępowanie w sprawie ww. oceny programowej zostało zawieszone. Wizytacja została zrealizowana w roku akademickim 2020/2021, zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej zdalnie.

Obecna wizytacja wynika z kończącego się okresu na jaki wydana została pozytywna uchwała związana z oceną instytucjonalną dokonaną na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (Uchwała Nr 52/2014 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 20 lutego 2014 r.).

Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego PKA z raportem samooceny przekazanym przez władze Uczelni. Zespół odbył także spotkania organizacyjne w celu omówienia kwestii w nim przedstawionych, spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni oraz szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z kierownictwem Uczelni. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania ze studentami, z przedstawicielami Samorządu Studenckiego i studenckiego ruchu naukowego, nauczycielami akademickimi prowadzącymi kształcenie na ocenianym kierunku, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości kształcenia, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, publiczny dostęp do informacji oraz z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitację zajęć oraz dokonano przeglądu bazy dydaktycznej, wykorzystywanej w procesie dydaktycznym. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów, zidentyfikowano dobre praktyki, sformułowano rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	zdrowie publiczne	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki o zdrowiu	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	375 godzin / 15 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	GRUPA PRZEDMIOTÓW DO WYBORU: -w zakresie higieny i epidemiologii, -w zakresie opieki nad dzieckiem i osobami w podeszłym wieku.	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	47	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Program studiów 2019/20 2696 godzin Program studiów 2020/21 2711 godzin	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	107	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	92	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	54	-

Nazwa kierunku studiów	zdrowie publiczne	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	nauki o zdrowiu	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program kształcenia na tych studiach przewiduje praktyki)	250 godzin/10 ECTS studia stacjonarne	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	GRUPA PRZEDMIOTÓW DO WYBORU: -w zakresie dokumentacji i statystyki medycznej, - w zakresie organizacji działań ratowniczych	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	56	Brak naboru
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	Program studiów 2019/20 1781 godzin Program studiów 2020/21 1796 godzin	Program studiów 2019/20 1336 godzin Program studiów 2020/21 1351 godzin
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	71 ECTS	53 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	62 ECTS	62 ECTS

3. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Utworzenie i prowadzenie kierunku studiów zdrowie publiczne jest zgodne z misją oraz strategią Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (CM UJK) na lata 2012-2020, która stanowi integralną część misji i strategii rozwoju Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, opracowanej dla następujących obszarów: Nauka - Edukacja – Baza – Otoczenie - Zarządzanie. Misją CM jest kształcenie specjalistów dysponujących ugruntowaną wiedzą i umiejętnościami zawodowymi, spełniających oczekiwania współczesnego rynku pracy oraz praca naukowa w dziedzinie nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej. Swoją misję CM realizuje poprzez prowadzenie wielosektorowych badań naukowych w dyscyplinach nauki medycznej i nauki o zdrowiu, aktywne uczestnictwo w międzynarodowej działalności naukowej oraz ścisłą współpracę z polskimi i międzynarodowymi instytucjami naukowo- badawczymi. Program kształcenia na kierunku zdrowie publiczne na obu poziomach studiów jest zatem w pełni podporządkowany realizacji przyjętej misji.

W koncepcji kształcenia na kierunku zdrowie publiczne uwzględnia się możliwości kadrowe jednostki, a także prowadzi się stałe pozyskiwanie specjalistów niezbędnych do realizacji przyjętej koncepcji kształcenia. Szczególną troską objęte zostało wsparcie potencjału naukowego w obszarze nauk o zdrowiu, będącym kluczowym elementem kształcenia na omawianym kierunku. Skupiono się na finansowaniu nauki, budowaniu zespołów, wspieraniu rozwoju własnej kadry, zatrudnianiu nowej kadry naukowej niezbędnej do stymulowania rozwoju naukowego pracowników i realizacji projektów badawczych, w tym międzynarodowych. Zakładane priorytety realizowane były poprzez badania statutowe, granty i mini granty rektora, a obecnie powyższe umożliwia realizacja Projektu RID „Regionalna Inicjatywa Doskonałości dla Nauki i Zdrowia” (2019-2022).

W ramach ocenianego kierunku, CM dostosowuje ofertę do potrzeb rynku pracy i otoczenia społeczno-gospodarczego poprzez specjalności i propozycję wybieralnych modułów w trakcie kształcenia, będących wynikiem zgłaszanego zapotrzebowania rynku pracy i otoczenia społeczno-gospodarczego. CM pracuje nad zwiększeniem udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie konstruowania programów kształcenia i ich monitoringu. Zachowanie zgodności koncepcji kształcenia z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz rynku pracy dało możliwość odpowiedzi na obserwowaną potrzebę dostarczenia sektorowi ochrony zdrowia i innym sektorom usług publicznych specjalistów kompetentnych do rozpoznawania, rozwiązywania i zapobiegania pozamedycznym problemom populacji związanych ze zdrowiem i jego ochroną. Utrzymywany stały kontakt z otoczeniem społeczno-gospodarczym skutkował modyfikacją i doskonaleniem koncepcji kształcenia, np. wprowadzonym od roku akademickiego 2019/2020 wybieralnym modułem specjalnościowym na studiach II stopnia w zakresie dokumentacji i statystyki medycznej. Ponadto organizowane są seminaria i konferencje naukowe poruszające problematykę nauk o zdrowiu.

CM realizuje systematyczny proces doposażania swojej infrastruktury poprzez m.in. tworzenie specjalistycznych pracowni i laboratoriów oraz rozbudowę systemów informacyjnych wspierających zarówno działalność dydaktyczną jak i badania naukowe. Doskonałym potwierdzeniem tego jest realizowany projekt MEDPAT, którego główny zakres merytoryczny dotyczy rozbudowy laboratoriów naukowo-badawczych oraz wyposażenia w aparaturę i specjalistyczny sprzęt umożliwiający prowadzenie badań naukowych, jak i prac wdrożeniowych wykorzystujących najnowsze technologie

w medycynie i naukach o zdrowiu. Celem projektu jest stworzenie warunków do działalności innowacyjnej i wdrożeniowej oraz do rozwijania i popularyzacji nowych technologii w medycynie oraz zwiększenie urynkowienia działalności badawczo-rozwojowej. Kluczowe działanie to budowa infrastruktury do badań oraz realizacja badań i wdrożeń w zakresie medycyny i szeroko rozumianych nauk o zdrowiu. Zdobyte w ostatnich latach doświadczenie zespołów badawczych pozwalają na zaplanowanie i wdrożenie nowych, innowacyjnych w skali kraju i Europy, metod ze szczególnym uwzględnieniem metod prewencyjnych z perspektywy ocenianego kierunku.

CM jest jednostką otwartą na współpracę w regionie, kraju i za granicą, bazując na hasle „*otwarty Uniwersytet*”. Współpraca naukowo-badawcza z podmiotami otoczenia zewnętrznego w regionie to głównie Świętokrzyskie Centrum Onkologii oraz Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach. Dla koncepcji kształcenia na kierunku zdrowie publiczne szczególnie ważna pozostaje współpraca w płaszczyźnie zagrożeń zdrowotnych, epidemiologii i działań profilaktycznych, w tym realizacji programów profilaktycznych. Doświadczenie oraz osiągnięcia naukowe pracowników tych placówek, będących wykładowcami CM wyznaczają koncepcję kształcenia i znacząco wzbogacają proces nauczania.

Przyjęta koncepcja kształcenia koresponduje z działalnością naukową CM. Główne kierunki w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki obejmują badania w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy, szeroko zakrojoną działalność dotyczącą promowania programu badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka jelita grubego, a także badania z zakresu profilaktyki chorób układu sercowo-naczyniowego. Wyróżnić należy ponadto badania nad epidemiologią ostrego zapalenia trzustki w Polsce oraz problematykę zespołu metabolicznego w badaniach epidemiologicznych. Prowadzone badania koncentrują się wokół zachowań zdrowotnych w różnych okresach rozwoju człowieka, czynników determinujących zróżnicowanie sposobu żywienia i stanu odżywienia oraz relacji pomiędzy odżywianiem, a zdrowiem i ryzykiem przewlekłych chorób niezakaźnych. Zakładając, że zdrowie człowieka stanowi integralną całość, w ramach prowadzonych badań poddano ocenie jego obiektywne i subiektywne wymiary w aspekcie fizycznym, psychicznym i społecznym, decydujące o jakości życia człowieka. Ważny kierunek stanowią badania w zakresie stanu zdrowia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych społecznie. Znaczący obszar badawczy dotyczy profilaktyki zachowań problemowych dzieci i młodzieży, w tym szczególnie używania środków psychoaktywnych. Wyniki badań z przytoczonych obszarów publikowane są jako opracowania naukowe, w oparciu o które konstruuje się strategie profilaktyczne. Przybliżona tematyka badawcza pozwala na odpowiednią realizację założonej koncepcji i znacząco wzbogaca proces jego realizacji. Zachowując spójność pomiędzy koncepcją kształcenia, a prowadzoną działalnością naukowo-badawczą, studenci mają możliwość zdobywania kompetencji badawczych i udziału w badaniach.

Koncepcja kształcenia uwzględnia potrzeby krajowego i europejskiego rynku pracy w oparciu o monitorowanie losów absolwentów oraz zmian demograficznych. Stały wzrost w społeczeństwie odsetka osób w wieku podeszłym i występowania zjawiska wielochorobowości stwarza potrzebę wykształcenia odpowiedniej liczby wysoko wyspecjalizowanych pracowników zdrowia publicznego przygotowanych do szeroko zakrojonych działań na rzecz promocji zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania chorobom.

Podstawowym celem kształcenia na studiach I stopnia na kierunku zdrowie publiczne jest wykształcenie absolwentów posiadających kompetencje niezbędne do kształtowania polityki zdrowotnej, planowania, wdrożenia, monitorowania oraz oceny skuteczności interwencji prozdrowotnych w zakresie wykonawczym, jak również posiadających podstawowe umiejętności związane z zarządzaniem zasobami niezbędnymi do realizacji polityki zdrowotnej państwa na różnych

szczeblach organizacyjnych: instytucji samorządowych, rządowych, instytucji pozarządowych oraz organizacji udzielających świadczeń w zakresie zdrowia. Podstawowe umiejętności w zakresie zarządzania stanowią właściwy punkt wyjścia do ich podnoszenia (np. na drodze studiów II stopnia, kształcenia w Szkole Doktorskiej lub na studiach podyplomowych). Absolwent powinien być przygotowywany do wypełniania swoich zadań niezależnie od zmieniających się warunków politycznych, ekonomicznych, ekologicznych, gospodarczych, prawnych lub technologicznych.

Celami ogólnymi kształcenia na studiach I stopnia na ocenianym kierunku studiów jest przygotowanie studentów do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego poprzez:

1. Dostarczenie wiedzy pozwalającej uzyskać kwalifikacje umożliwiające zatrudnienie absolwenta w zakładach opieki zdrowotnej oraz instytucjach zajmujących się szeroko rozumianą ochroną i promocją zdrowia.
2. Dostarczenie zaawansowanej wiedzy i kształtowanie umiejętności w zakresie: rozpoznawania biologicznych i środowiskowych uwarunkowań zdrowia człowieka, zbiorowości ludzi oraz wzajemnych między nimi relacji; rozpoznawania biologicznych, środowiskowych, demograficznych, społecznych i psychologicznych zagrożeń zdrowia zbiorowości ludzi; realizowania ustawowych kontroli i ocen stanu sanitarno-epidemiologicznego społeczeństwa i środowiska na szczeblu regionalnym; komunikowania wyników ocen stanu sanitarno-epidemiologicznego jednostkom nadrzędnym; gromadzenia danych o sytuacji zdrowotnej zbiorowości; realizowania programów dotyczących profilaktyki oraz opieki i rehabilitacji psychospołecznej; wdrażania i koordynowania programów oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia; gromadzenia danych dotyczących ekonomiki i zarządzania ochroną zdrowia w środowisku lokalnym oraz korzystania z fachowego piśmiennictwa obcojęzycznego.
3. Kształtowanie umiejętności pozwalających uzyskać kompetencje do zajmowania wykonawczych stanowisk w zakładach opieki zdrowotnej, realizowania świadczeń zdrowotnych, pełnienia różnorodnych funkcji związanych z promocją i ochroną zdrowia w instytucjach państwowych, samorządowych, społecznych i prywatnych.

Podstawowym celem kształcenia na studiach II stopnia na kierunku zdrowie publiczne jest wykształcenie specjalistów posiadających kompetencje niezbędne do kształtowania polityki zdrowotnej, planowania, wdrożenia, monitorowania oraz oceny skuteczności interwencji prozdrowotnych zarówno w zakresie wykonawczym, jak również posiadających umiejętności związane z zarządzaniem zasobami niezbędnymi do realizacji wytyczonych celów polityki zdrowotnej państwa na różnych szczeblach organizacyjnych: instytucji samorządowych, rządowych, instytucji pozarządowych oraz organizacji udzielających świadczeń w zakresie zdrowia. Ważnym aspektem kształcenia jest przygotowanie absolwenta do działalności naukowej.

Kształcenie na kierunku zdrowie publiczne zmierza do osiągnięcia przez studentów ważnych umiejętności praktycznych, opartych o wiedzę i praktykę pozwalających na prowadzenie następujących zadań w systemie ochrony zdrowia:

1. Dokonywania oceny stanu zdrowia oraz określania potrzeb zdrowotnych populacji w oparciu o dostępne wskaźniki, podejmowane badania terenowe i na tej podstawie planowanie i realizacja działań zmierzających do poprawy stanu zdrowia zbiorowości.
2. Identyfikowania czynników warunkujących zdrowie włącznie z determinantami środowiskowymi, społecznymi, ekonomicznymi, określania ich wpływu na zachowania zdrowotne jednostek i populacji, zdolności do niwelowania wpływu czynników negatywnych poprzez realizowanie polityki prozdrowotnej opartej m.in. o realizację programów profilaktycznych, inicjowanie działań instytucjonalnych, międzyinstytucjonalnych itp.

3. Skutecznego kształtowania polityki zdrowotnej na szczeblu gminy, powiatu, województwa i kraju (współpraca z administracją na szczeblu samorządowym i centralnym, organami przedstawicielskimi, instytucjami odpowiedzialnymi za kontraktowanie i finansowanie świadczeń zdrowotnych, korporacjami zawodowymi, organizacjami pozarządowymi, organizacjami międzynarodowymi, prasą, radiem i telewizją, jak również stowarzyszeniami samopomocowymi organizowanymi przez osoby chore lub zagrożone chorobą).
4. Właściwej interpretacji i prawidłowego stosowania obowiązujących norm prawnych w obszarze funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej oraz w relacji z pacjentem, w szczególności powinności zawodowych, praw pacjenta i samorządu zawodowego.
5. Analizy i interpretacji danych liczbowych i wskaźników przygotowanych w systemie obowiązującej sprawozdawczości oraz danych z badań specjalnie prowadzonych przez instytucje krajowe i międzynarodowe.
6. Samodzielnego przygotowania i prowadzenia badań pozwalających na ocenę stanu zdrowia określonych grup ludności, a także badania zjawisk mających wpływ na zdrowotność albo związanych ze zdrowotnością w tym zaprojektowania kwestionariusza, założenia bazy danych i przygotowania ich do analizy statystycznej oraz przeprowadzenie obliczeń przy użyciu pakietu statystycznego, zinterpretowania wyników, a także doboru sposobu ich przedstawienia oraz posługiwania się komputerem w codziennej praktyce zawodowej.
7. Prowadzenia własnej działalności gospodarczej w obszarze promocji zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki chorób i zagrożeń zdrowotnych oraz restytucji zdrowia.
8. Szkolenia kadry w dziedzinie zdrowia publicznego.
9. Prowadzenia własnej działalności gospodarczej w obszarze promocji zdrowia ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki chorób i zagrożeń zdrowotnych oraz restytucji zdrowia.
10. Samodzielnego przygotowywania i kierowania programami i projektami profilaktycznymi i leczniczymi oraz przygotowania przekazu medialnego tych zagadnień.
11. Przedstawienia wyników badań naukowych w postaci prezentacji, referatu zawierających opis i uzasadnienie celu pracy, przyjętą metodologię, wyniki oraz ich znaczenie na tle innych podobnych badań.
12. Dobrego komunikowania się i prowadzenia negocjacji, przygotowania „business-planów”, ofert i umów związanych z funkcjonowaniem placówek (programów) opieki medycznej lub placówek działających na rzecz zdrowia poprzez nabycie umiejętności kierowania i porozumiewania się w językach obcych z zespołami ludzkimi oraz korzystania z obcojęzycznej literatury fachowej.
13. Przygotowania do umiejętności wyszukiwania i oceny wiarygodności źródeł informacji i dowodów naukowych, umiejętności przeprowadzania krytycznej analizy i interpretacji publikacji naukowych, ekspertyz i raportów z zakresu zdrowia publicznego.
14. Kształtowania umiejętności rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów pozwalających uzyskać kompetencje do zajmowania kierowniczych stanowisk.
Absolwenci kierunku zdrowie publiczne mogą znaleźć zatrudnienie w:
  - podmiotach leczniczych, tj. placówkach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, szpitalach, oddziałach dziennych, hospicjach, placówkach opieki psychiatrycznej, sanatoriach, placówkach leczenia uzdrowiskowego, zakładach opiekuńczo-leczniczych, stacjach i punktach krwiodawstwa, jednostkach opieki społecznej, prywatnych klinikach, centrach zdrowia i urody;

- administracji rządowej (na poziomie centralnym oraz wojewódzkim) oraz samorządowej – Ministerstwie Zdrowia, Urzędach Wojewódzkich, w Działach Oświaty Zdrowotnej i Zdrowia w Urzędach Miasta i Gminy, Regionalnych Ośrodkach lub Centrach Zdrowia Publicznego;
- sektorze edukacyjnym – szkołach promujących zdrowie, szkołach medycznych, szkolnictwie specjalnym, świetlicach socjoterapeutycznych (niezbędne są tutaj uprawnienia pedagogiczne);
- nadzorze sanitarno-epidemiologicznym – Państwowej Inspekcji Sanitarnej – w działach promocji zdrowia, higieny komunalnej, żywienia, epidemiologii, transportu, higieny szkolnej;
- instytucjach akademickich i badawczych jako wykonawca programów ochrony zdrowia/wykładowca w ramach programów edukacji zdrowotnej;
- instytucjach ubezpieczeń zdrowotnych i społecznych;
- instytucjach działających na rzecz ochrony środowiska naturalnego;
- Systemie Ratownictwa Medycznego jako organizatorzy i osoby kierujące;
- organizacjach pozarządowych: stowarzyszeniach i fundacjach;
- branży farmaceutycznej w działach promocji zdrowia przy tworzeniu programów edukacyjnych i profilaktycznych, na stanowiskach przedstawicieli medycznych;
- mediach (promocja zdrowia, edukacja prozdrowotna);
- zakresie realizacji programów finansowanych ze środków UE, szczególnie dla osób znających języki obce oraz zagadnienia polityki zdrowotnej Unii Europejskiej;
- sektorze ubezpieczeń zdrowotnych i zarządzania ryzykiem;
- zarządzaniu zmianą w procesie przekształceń istniejących podmiotów leczniczych;
- doradztwie podmiotom prywatnym, organizacjom i samorządom przy procesach inwestowania w usługi zdrowotne;
- działach metodyczno-organizacyjnych placówek i jednostek opieki zdrowotnej;
- własnych prywatnych ośrodkach medycznych (salony SPA lub odnowy biologicznej).

Zgodnie z Uchwałą Nr 26/2019 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie przyporządkowania kierunków studiów prowadzonych w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach do dyscyplin oceniany kierunek studiów (zarówno studia I stopnia, jak również studia II stopnia) został przyporządkowany do dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, dyscypliny nauki o zdrowiu (100%).

Podsumowując, koncepcja i cele kształcenia są zgodne z misją i strategią uczelni oraz polityką jakości, mieszczą się w dyscyplinie nauki o zdrowiu, do której kierunek jest przyporządkowany, są związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w tej dyscyplinie oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy, a także zostały określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Konstrukcja programu studiów wykazuje powiązanie treści kształcenia z przyjętymi efektami uczenia się, a te z kolei wynikają z charakteru studiów, ściśle korespondującego z dyscypliną nauki o zdrowiu. Efekty uczenia się z obszaru wiedzy odnoszą się zarówno do problematyki stanu zdrowia, zagrożeń zdrowotnych ze szczególnym uwzględnieniem chorób o znaczeniu społecznym, epidemiologii i prewencji chorób (np. ZP1A_W02, ZP1A_W03, P1A_W04 na studiach I stopnia oraz ZP2A_W02, ZP2A_W03, ZP2A_W04 na studiach II stopnia), jak i do organizacji systemu i instytucji ochrony zdrowia publicznego w Polsce i na świecie (np. ZP1A_W09, ZP1A_W14, ZP1A_W15 na studiach I stopnia i ZP2A_W05, ZP2A_W08 na studiach II stopnia). Na etapie konstrukcji programu studiów zwrócono uwagę na powszechnie znany problem ograniczonych zasobów finansowych w systemie ochrony zdrowia, dlatego też efekty uczenia się odnoszą się do rozwiązywania problemów zarządczych

i ekonomicznych na poziomie całego systemu oraz w poszczególnych instytucjach (np. ZP1A_W16, ZP1A_W18 na studiach I stopnia i ZP2A_W04, ZP2A_W06 na studiach II stopnia). W koncepcji kształcenia znaczący aspekt stanowi osiągnięcie efektów uczenia się powiązanych z tworzeniem, realizacją i monitoringiem programów zdrowia publicznego (np. ZP1A_W06, ZP1A_W07, ZP1A_W10 na studiach I stopnia i ZP2A_W10 na studiach II stopnia). Program ujmuje efekty uczenia się niezbędne do prowadzenia prac badawczych oraz opracowywania rozwiązań praktycznych z zachowaniem obowiązujących norm etycznych i prawnych (np. ZP1A_W19, ZP1A_W21, ZP1A_W17 na studiach I stopnia i ZP2A_W04, ZP2A_W07 na studiach II stopnia).

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim i właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o zdrowiu, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie, uwzględniają w szczególności kompetencje badawcze, komunikowanie się w języku obcym i kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej, a także są możliwe do osiągnięcia i sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie nauki o zdrowiu, do której kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie oraz w dostatecznym stopniu zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną nauki o zdrowiu, do której jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

---

¹W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program studiów na obu poziomach kierunku zdrowie publiczne zapewnia spójność realizowanych treści z przyjętymi efektami uczenia się i charakterem kierunku przypisanego do nauk o zdrowiu, co z kolei wynika z prowadzonej działalności naukowej w jednostce. Jedne z głównych kierunków badań mieszczą się w następujących obszarach:

OBSZAR 1 – PROFILAKTYKA CHORÓB CYWILIZACYJNYCH, wpisujący się np. w efekty ZP1A_W04, ZP1A_W05 (studia I stopnia) i spójny z realizowanymi treściami programowymi np. w ramach przedmiotów: *profilaktyka w onkologii, profilaktyka w ginekologii i położnictwie, profilaktyka społeczna, epidemiologia kliniczna*;

OBSZAR 2 – STYL ŻYCIA DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH, PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ, wpisujący się np. w efekty ZP1A_W02, ZP1A_W03, ZP1A_W04 (studia I stopnia) i spójny z realizowanymi treściami programowymi np. w ramach przedmiotów: *etapy rozwoju człowieka, patologie społeczne, podstawy interwencji kryzysowej*;

OBSZAR 3 – WIELKIE PROBLEMY GERIATRYCZNE, wpisujący się np. w efekty ZP1A_W02, ZP1A_W03 (studia I stopnia) i spójny z realizowanymi treściami programowymi np. w ramach przedmiotów: *geriatria, wybrane zagadnienia z profilaktyki w geriatrii*;

OBSZAR 4 – WYKORZYSTANIE INSTRUMENTÓW STRATEGII E-ZDROWIA W PLACÓWKACH OPIEKI ZDROWOTNEJ, wpisujący się np. w efekty ZP2A_W06, ZP2A_W07 (studia II stopnia) i spójny z realizowanymi treściami programowymi np. w ramach przedmiotów: *zasoby i systemy informacyjne w ochronie zdrowia, kontraktowanie świadczeń zdrowotnych*.

W konstrukcji programu poszczególne efekty uczenia się nie są osiąmane tylko w ramach pojedynczych zajęć, a z reguły przypisane są kilku zajęciom. Natomiast każdemu efektowi odnoszącemu się do specjalistycznej wiedzy odpowiada przynajmniej jeden przedmiot, w ramach którego całościowo i szczegółowo omawiany jest dorobek nauki i praktyki w tym zakresie. Dobór treści programowych dla poszczególnych przedmiotów powierza się nauczycielom akademickim, którzy posiadają stosowne do tego kompetencje, np. doświadczenie naukowe i/ lub zawodowe zdobyte poza Uczelnią, czy odpowiednie specjalizacje.

Program studiów, w tym treści programowe umożliwiają i wspierają nabywanie przez studentów zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy wykorzystywanej w przyszłej pracy naukowej oraz w nabywaniu kompetencji zawodowych, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych, szczególnie przydatnych na rynku pracy. Istotnym elementem kształcenia jest powiązanie i przydatność treści programowych prezentowanych na teoretycznych formach zajęć (wykłady) z umiejętnościami kształtowanymi na formach praktycznych (np. ćwiczenia, seminaria), czy w naturalnym środowisku realizacji powierzonych zadań zawodowych.

Podsumowując, treści programowe są zgodne z efektami uczenia się, aktualnym stanem metodyki badań w dyscyplinie nauki o zdrowiu, do której kierunek jest przyporządkowany, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie, są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Treści programowe nie są natomiast do końca zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie dyscypliny nauki o zdrowiu, ponieważ w zdecydowanej większości sylabusów znajduje się nieaktualna literatura

obowiązkowa do przedmiotu, pomimo, że nowsze wydania podręczników, a także nowe pozycje literaturowe są dostępne w Bibliotece Uczelni.

Studia I stopnia są prowadzone w trybie stacjonarnym, trwają 6 semestrów (3 lata) i przypisano im 180 punktów ECTS. Studia II stopnia są prowadzone w trybie stacjonarnym lub niestacjonarnym (aktualnie CM UJK nie prowadzi kształcenia w formie studiów niestacjonarnych ze względu na brak zainteresowania kandydatów w trakcie rekrutacji), trwają 4 semestry (2 lata) i przypisano im 120 punktów ECTS, co jest zgodne z aktualnie obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi prowadzenia studiów. Tym samym czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów i ich zróżnicowanym zainteresowaniom przy konstrukcji programu studiów uwzględniono wachlarz przedmiotów do wyboru w ramach modułów fakultatywnych oraz oferowanych ścieżek specjalnościowych. Moduły fakultatywne i ścieżki specjalnościowe na studiach I stopnia realizowane są od II semestru, a studiach II stopnia – od I semestru. W ramach studiów I stopnia Uczelnia oferuje do wyboru 2 ścieżki specjalnościowe: Higiena i epidemiologia oraz Opieka nad dzieckiem i osobami w podeszłym wieku. W ramach studiów II stopnia Uczelnia oferuje do wyboru 2 ścieżki specjalnościowe: Dokumentacja i statystyka medyczna oraz Organizacja działań ratowniczych. Tym samym plan studiów umożliwia wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, według zasad, które pozwalają studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Program studiów uwzględnia również doskonalenie znajomości języków obcych (poprzez lektorat języka obcego) z naciskiem na terminologię stosowaną w przyszłej pracy zawodowej, związanej ze studiowanym kierunkiem. Program kierunku zdrowie publiczne studia I stopnia przewiduje lektorat z języka angielskiego na poziomie B2 w wymiarze 120 godzin (9 ECTS), a studiów II stopnia – na poziomie B2+ w wymiarze 60 godzin (3 ECTS).

Plan studiów obejmuje ponadto zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych i nauk społecznych, którym przyporządkowano 5 ECTS, co jest zgodne z określonymi w przepisach prawnych wymaganiami.

Od roku akademickiego 2019/2020 do programu studiów wprowadzono również możliwość kształcenia na odległość (e-learning). Łączna liczba godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na studiach I stopnia wynosi 36 godzin (w tym wykłady – 18 godzin, ćwiczenia – 18 godzin), a dla studiów II stopnia – 48 godzin (w tym wykłady – 27 godzin, ćwiczenia – 21 godzin). Ich wymiar jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie, określonymi w obowiązujących przepisach prawnych.

Tym samym program studiów I i II stopnia na kierunku zdrowie publiczne spełnia wymagania formalne, określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861).

Sekwencja zajęć lub grup zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy realizowane są przede wszystkim metodą wykładu informacyjnego, wykładu poglądowego, wykładu problemowego z dyskusją, dyskusji lub pogadanki. Efekty uczenia się w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych rozwijane są głównie na ćwiczeniach, seminariach i w trakcie praktyk zawodowych. W procesie kształcenia dokłada się starań na rzecz dywersyfikacji metod kształcenia, umożliwiających studentom uzyskanie umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych wymaganych w środowisku pracy, polegających m.in. na prowadzeniu warsztatów

opartych na metodach projektowych, wykorzystaniu licznych case study i metod rozwiązywania problemów praktycznych. Istotną rolę w ogólnoakademickim przygotowaniu studentów do pełnienia w przyszłości ról zawodowych mają zajęcia umożliwiające studentowi zdobycie wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych. Wykorzystywane podczas zajęć metody kształcenia są ważnym czynnikiem zdobywania wiedzy i umiejętności studentów, zachęcania i wdrażania ich do samokształcenia i w konsekwencji do działalności zawodowej i naukowej. Stosowane podczas zajęć metody kształcenia uwzględniające samodzielne nabywanie wiedzy przez studentów zapewniają osiąganie efektów uczenia się oraz nabywanie kompetencji niezbędnych do wykonywania w przyszłości wyuczonego zawodu. Dobór form i metod kształcenia sprzyja aktywizacji studentów. Kładziony jest duży nacisk na możliwie szerokie włączanie studentów w prowadzone zajęcia tak, aby nie byli oni wyłącznie biernymi odbiorcami treści przekazywanej przez wykładowców tylko aktywnymi współuczestnikami i współtwórcami tych zajęć.

Na kierunku zdrowie publiczne, w obecnej sytuacji epidemiologicznej, na poziomie studiów I i II stopnia, są prowadzone zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia wykorzystuje platformę e-learningową MS Teams do udostępniania materiałów merytorycznych/dydaktycznych studentom, a jednocześnie jako narzędzie do komunikacji synchronicznej oraz asynchronicznej.

Reasumując, metody kształcenia:

- są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się,
- w ich doborze są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się,
- stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się,
- umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny nauki o zdrowiu, do której kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności, stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.
- umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia lub B2+ na poziomie studiów II stopnia,
- metody i techniki kształcenia na odległość, w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane pomocniczo.

Podczas organizacji procesu kształcenia istnieje możliwość dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych czy indywidualnych studentów, w tym również z niepełnosprawnościami. Studentów wykazujących się szczególnym zaangażowaniem w procesie kształcenia zachęca się do czynnego uczestnictwa w kole naukowym MEDYK, w konferencjach naukowych i w przygotowywaniu publikacji naukowych. Stosowane metody dydaktyczne umożliwiają dostosowanie ich do potrzeb studentów niepełnosprawnych poprzez np. przygotowanie odpowiednich materiałów dydaktycznych oraz pracę indywidualną. W trakcie realizacji zajęć zawsze uwzględniane są wskazania funkcjonującego na Uniwersytecie Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. W porozumieniu z prowadzącymi poszczególne przedmioty ustalany jest sposób uczestnictwa studenta w zajęciach dydaktycznych, formy ich zaliczania oraz realizowania innych obowiązków studenckich. Również Regulamin studiów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach uwzględnia prawa studentów, np. przyznanie Indywidualnej Organizacji Studiów, co umożliwia osiągnięcie efektów uczenia się określonych w programie studiów lub Indywidualnego Programu Studiów. Tym samym stosowane metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu

uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Plany studiów układane są w sposób umożliwiający efektywne wykorzystanie czasu studentów i prowadzących zajęcia. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia na studiach I stopnia wynosi 107, a łączna liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 2711. Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia na studiach stacjonarnych na studiach II stopnia wynosi 71, a łączna liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi 1796. Średni udział wykładów w całości zajęć kontaktowych wynosi ok. 40% na obu poziomach kształcenia, natomiast pozostała część (ok. 60%) godzin zajęć kontaktowych prowadzona jest w formie ćwiczeń i seminariów. Na studiach I stopnia plan zajęć przewiduje 92 ECTS w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową realizowanych w formie wykładów i ćwiczeń, zaś na studiach II stopnia jest to 62 ECTS. Oznacza to, że liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, a liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia w ramach studiów stacjonarnych jest zgodna z wymaganiami. Reasumując, plan studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie nauki o zdrowiu, do której został przyporządkowany kierunek, w wymaganym wymiarze punktów ECTS, zaś rozplanowanie zajęć umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się, a czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia weryfikację wszystkich efektów uczenia się oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Liczebność grup i form zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie reguluje Zarządzenie Nr 39/2015 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 25 maja 2015 roku. Zgodnie z treścią ww. Zarządzenia w zajęciach ćwiczeniowych uczestniczy 20 osób, co pozwala na efektywną pracę ze wszystkimi studentami, grupy seminaryjne liczą maksymalnie 12 studentów, a ćwiczenia praktyczne – do 10 osób. Praktyki zawodowe i zajęcia praktyczne realizowane w placówkach ochrony zdrowia odbywają się w grupach 6-osobowych.

Program studiów I stopnia przewiduje realizację obowiązkowych praktyk zawodowych w wymiarze 375 godzin (15 ECTS). Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu uczenia się, realizowane są na 3, 4 i 5 semestrze. Są one realizowane w 6-osobowych grupach w placówkach/instytucjach, z którymi Uczelnia zawarła porozumienie lub umowę o współpracy, np. przychodniach, domach samopomocy/pomocy. Nadzór nad realizacją praktyki zawodowej sprawuje z ramienia Uczelni opiekun praktyk, który dokonuje semestralnego zaliczenia praktyk. Celem praktyki zawodowej jest kształtowanie kompleksowych kompetencji zawodowych studentów kierunku zdrowie publiczne w warunkach naturalnych poprzez:

1. Doskonalenie kompetencji zawodowych niezbędnych do prawidłowego doboru działań (świadczeń) z zakresu zdrowia publicznego.
2. Kształtowanie umiejętności stosowania standardów i procedur zapewniających rozwiązywanie problemów zdrowotnych i społecznych pacjenta/podopiecznego.

3. Kształtowanie umiejętności dostrzegania i formułowania problemów badawczych zdrowia publicznego.
4. Kształtowanie umiejętności współpracy w zespole terapeutycznym.
5. Dосonalenie umiejętności zawodowych niezbędnych do bezpiecznego i skutecznego doboru metod podczas realizacji określonych świadczeń na rzecz pacjenta/podopiecznego i jego rodziny.
6. Czynny udział studenta w opracowaniu programów edukacji zdrowotnej adresowanej do jednostki, rodziny, pracowników zakładu pracy, społeczności lokalnej.
7. Poznanie struktury organizacyjnej i specyfiki zarządzania w zakresie zdrowia publicznego.

Program studiów II stopnia przewiduje obowiązkowe praktyki w wymiarze 250 godzin (10 ECTS). Praktyki zawodowe realizowane są na 3 i 4 semestrze. Celem praktyki zawodowej jest zdobycie przez studenta kompleksowych kompetencji zawodowych dzięki realizacji następujących celów szczegółowych:

1. Kształcenie umiejętności wykonywania czynności zawodowych poprzez konfrontację wiedzy teoretycznej z praktyką.
2. Dосonalenie umiejętności i kompetencji niezbędnych do podejmowania różnorodnych działań na rzecz szeroko rozumianej ochrony zdrowia publicznego.
3. Kształtowanie odpowiedzialności i samodzielności w poszukiwaniu nowych rozwiązań, mających na celu poprawę stanu zdrowia populacji oraz zwiększenia efektywności podejmowanych decyzji dotyczących zdrowia.

W Uczelni obowiązuje Regulamin praktyk dla studentów Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, natomiast szczegółowe zasady organizacji praktyk określa Zarządzenie 95/2020 Rektora UJK w Kielcach z dnia 8 maja 2020 w sprawie praktyk zawodowych dla studentów oraz dla słuchaczy studiów podyplomowych Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Dobór placówek kształcenia praktycznego odbywa się za pośrednictwem Działu Zamówień Publicznych, gdzie składana jest specyfikacja opracowana przez Wydziałowy Zespół ds. Praktyk Zawodowych we współpracy z kierunkowymi opiekunami praktyk i dyrektorami ds. kształcenia. Weryfikacja złożonych ofert odbywa się z uwzględnieniem następujących kryteriów:

- Zakres świadczonych usług umożliwiających realizację efektów uczenia się zawartych w programie praktyk.
- Doświadczenie jednostki w realizacji praktyk zawodowych.
- Wyposażenie w aparaturę/sprzęt umożliwiającą zdobycie umiejętności przewidzianych w programie praktyk.
- Poziom realizowanych działań w odniesieniu do obowiązujących standardów i procedur. Certyfikaty jakości i akredytacje.
- Wykształcenie personelu, doświadczenie zawodowe i dydaktyczne.
- Zakres szkolenia i kształcenia wewnętrznego pracowników jednostki.
- Infrastruktura dodatkowa: szatnia dla studentów, sale dydaktyczne, pomieszczenia socjalne.

Uczelnia podpisuje umowy/porozumienia o realizację praktyk zawodowych.

Kształcenie w ramach praktyk zawodowych odbywa się przez pracowników etatowych danej placówki zgodnie z wcześniej podpisaną umową o praktyki zawodowe. Uczelnia określa wymagania stawiane nauczycielom zawodu i uczestniczy w ich delegowaniu (opiniuje pracownika) do zadań dydaktycznych. Osoba sprawująca z ramienia zakładu pracy, w którym odbywają się praktyki, opiekę nad studentem odbywającym praktykę powinna legitymować się wykształceniem wyższym, zgodnym z kierunkiem kształcenia studenta oraz posiadać co najmniej 3-letni staż pracy w zawodzie. W szczególności

uzasadnionych przypadkach – na wniosek właściwego dyrektora instytutu/kierownika katedry, możliwe jest sprawowanie opieki nad studentem przez osobę, która nie spełnia jednego z wyżej wymienionych warunków. Obecnie na ocenianym kierunku obowiązują szczegółowe kryteria doboru opiekunów praktyk zawodowych w placówkach kształcenia praktycznego. Zarządzenie szczegółowo określa, iż w Collegium Medicum nadzór nad organizacją praktyk i jej prawidłowym przebiegiem sprawuje właściwy zastępca Dyrektora Instytutu, będącego jednostką organizacyjną Collegium Medicum.

Do obowiązków kierunkowego opiekuna praktyki należy w szczególności: przygotowanie dokumentów dotyczących praktyk (umów, rachunków, porozumień, wniosków), ustalenie programu praktyki (terminu, czasu trwania, instrukcji, planu praktyki), sprawowanie bezpośredniego nadzoru pedagogicznego nad przebiegiem praktyki, ustalenie szczegółowych warunków zaliczenia, zaliczenie praktyki, określenie celów i zadań praktyk, opracowanie regulaminu praktyk, ustalenie zindywidualizowanego programu praktyki oraz szczegółowych instrukcji, wydanie studentowi odbywającemu praktykę kompletu dokumentów dotyczących praktyki, a w szczególności regulaminu, programu, instrukcji, wniosków o przyjęcie na praktykę, kart informacyjnych, umów/porozumień, sporządzenie dokumentacji praktyk, a w szczególności dokumentacji finansowej, umów/porozumień, w razie konieczności rachunków, przygotowanie przed rozpoczęciem każdego semestru lub przed regulaminowym terminem praktyk i dostarczenie do właściwej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu:

- listy studentów odbywających praktyki śródroczne, podzielonych na grupy, z nazwą zakładu pracy prowadzącego praktykę oraz z przypisanym opiekunem prowadzącym ze strony tegoż zakładu pracy,
- listy studentów odbywających praktykę ciągłą, nazwą zakładu pracy prowadzącego praktykę oraz z przypisanym opiekunem prowadzącym ze strony tegoż zakładu pracy,
- adres zakładu pracy, w którym studenci odbywają praktyki ciągłe oraz śródroczne,
- przewidywany termin praktyk,

Przygotowanie, nie później niż 30 dni po zakończeniu praktyki i dostarczenie do właściwej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu, a w przypadku praktyk z ostatniego semestru studiów nie później niż 7 dni po zakończeniu praktyki:

- listy studentów, którzy odbyli praktykę, wraz ze wskazaniem faktycznych terminów odbycia praktyki,
- listy studentów, którzy nie zaliczyli lub nie odbyli praktyki, wraz z podaniem przyczyny,
- listy studentów, którzy spełniają warunki do zaliczenia praktyki na podstawie, odebranie od osób hospitujących praktyki śródroczne dydaktyczne szczegółowych sprawozdań z hospitacji i dostarczenie do właściwej jednostki organizacyjnej Uniwersytetu, archiwizacja dokumentacji po zakończeniu praktyki.

Od Zakładowego Opiekuna Praktyk oczekuje się: zapewnienia studentom bezpośredniej opieki, realizacji programu praktyki zgodnie z celami i efektami uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonymi w karcie przedmiotu do praktyki, współpracy z nauczycielem akademickim pełniącym z ramienia uczelni funkcję opiekuna kierunkowego, prowadzenia bieżącej i końcowej dokumentacji przebiegu praktyki, zapoznania studentów z pracownikami placówki, organizacją pracy, zakresem udzielanych świadczeń i przewidzianych zadań zawodowych, obowiązującymi przepisami BHP i obowiązującą dokumentacją w placówce, przedstawienia studentom celów, efektów uczenia się, które mają osiągnąć w czasie praktyki zawodowej oraz kryteriami ich oceniania, organizacji studentom każdego dnia praktyki zawodowej, w tym harmonogramu, przydziału zadań, nadzór nad wykonywaniem czynności i ich dokumentowaniem oraz

ustalenie zakresu samodzielności i odpowiedzialności, udzielania studentom wsparcia w realizacji działań odpowiednich dla danej placówki i prowadzeniu indywidualnej dokumentacji oraz współudział w ocenie dokumentacji, bieżącego omawiania spraw problemowych pojawiających się w trakcie realizacji praktyki w odniesieniu do relacji z pacjentem i jego rodziną, grupą studentów i pracownikami placówki, uzupełniania brakującej wiedzy, jej aktualizacja i korygowanie niewłaściwych nawyków i postaw zawodowych, dokumentowania w Dzienniczku Praktyk Zawodowych studenta osiągniętych efektów uczenia się zgodnie z przyjętymi kryteriami, po zakończeniu praktyki przekazania kompletu dokumentacji kierunkowemu opiekunowi praktyk. Jeżeli w czasie realizacji praktyk zawodowych pojawią się sytuacje trudne np.: nieobecność studenta, wystąpienie ekspozycji zawodowej, problemy z zaliczeniem efektów uczenia się lub zachowanie studenta niezgodnie z regulaminem, opiekun niezwłocznie informuje o tym opiekuna kierunkowego praktyki.

Zgodnie z § 1 ust. 3 Zarządzenia 95/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, praktyki na kierunkach realizowanych w Collegium Medicum mogą mieć charakter indywidualny i realizowane są po zawarciu porozumień z uprawnionymi podmiotami wykonującymi działalność leczniczą czy innymi placówkami zgodnie z kierunkiem i programem studiów wskazanymi przez studentów i zatwierdzonymi przez Uniwersytet. Porozumienie sporządzone zostaje przez kierunkowego opiekuna praktyk według wzorów obowiązujących w Uniwersytecie. Porozumienie musi być zawarte najpóźniej w dniu rozpoczęcia jej wykonywania. Porozumienie parafuje kierunkowy opiekun praktyk i dostarcza wszystkie egzemplarze do Sekcji Praktyk, Staży i Umów Dydaktycznych. Porozumienie podlega weryfikacji pod względem formalnym dokonywanej przez pracownika zatrudnionego w Sekcji Praktyk, Staży i Umów Dydaktycznych, a pod względem merytorycznym przez kierunkowego opiekuna praktyk. Porozumienie spełniające wszystkie wymagania formalne zostaje wpisane do centralnego rejestru umów dotyczących studenckich praktyk zawodowych i parafowane przez koordynatora studenckich praktyk zawodowych i staży. W przypadku braku możliwości wskazania przez studenta placówki spełniającej wymogi prawne w zakresie kształcenia praktycznego, Uniwersytet umożliwia realizację praktyk w formie grupowej w podmiotach wykonujących działalność leczniczą oraz innych placówkach zgodnie z kierunkiem i programem studiów, z którymi posiada podpisane porozumienia/umowy na dany rok akademicki. Studenci kierunku zdrowie publiczne nie korzystali dotychczas z indywidualnej formy organizacji praktyk zawodowych.

Zgodnie z § 15 ust. 6 Regulaminu Studiów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Dziekan na podstawie odpowiednich dokumentów, może zaliczyć studentowi jako praktykę zawodową lub jako część tej praktyki, wykonywaną przez niego pracę zarobkową, staż, prowadzenie własnej działalności gospodarczej lub pracę w charakterze wolontariusza, w tym także zagranicą, jeżeli jej charakter spełnia wymagania programu praktyki. Zapis ten jest nieprawidłowy i niezgodny z obowiązującymi przepisami prawnymi z zakresu szkolnictwa wyższego, ponieważ dotyczy zaliczania praktyk zawodowych, a nie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy. Na kierunku zdrowie publiczne nie potwierdzano dotychczas efektów uczenia się z zakresu praktyk zawodowych uzyskanych w miejscu pracy.

Hospitację praktyk zawodowych przeprowadza kierunkowy opiekun praktyk, zgodnie z obowiązującą w Collegium Medicum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, procedurą hospitacji nr WSZJK-CM/3.

Ocena realizacji praktyk zawodowych z udziałem studentów odbywa się poprzez systematycznie przeprowadzaną ankietyzację. Oceniane aspekty w przeprowadzanej ankietyzacji w obszarze dotyczącym praktycznej nauki zawodu dotyczą m.in.: stopnia opanowania wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w zakresie:

- specjalistycznych umiejętności praktycznych/badawczych,
- umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce,
- planowania i organizowania pracy własnej i zespołowej,
- umiejętności rozwijania i doskonalenia własnego warsztatu pracy,
- przygotowania do kreatywnego, samodzielnego działania,
- gotowości do komunikowania się i współpracy z otoczeniem,
- sposobu organizacji praktyk zawodowych.

Studenci mają ponadto możliwość wyrażenia stopnia zadowolenia z przebiegu praktyki zawodowej, doboru miejsca oraz zgłoszenia potrzeby ewentualnych zmian do kierunkowego opiekuna praktyk zawodowych, który jest w stałym kontakcie ze studentami i dokonuje zaliczenia praktyki. Na kierunku zdrowie Publiczne studenci nie zgłaszali dotychczas potrzeby zmian i uwag w kwestii praktyk zawodowych.

Reasumując, efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk ma charakter kompleksowy i odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje opiekunów praktyk oraz ich liczba umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady obejmujące co najmniej wskazanie osób, które odpowiadają za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku oraz określenie ich zadań i zakresu odpowiedzialności, kryteria, które muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, reguły zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunki kwalifikowania na praktykę, procedurę potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w miejscu pracy i określania ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym dla praktyk, reguły przeprowadzania hospitacji praktyk, zadania opiekunów praktyk w miejscu ich odbywania oraz zakres współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i sposoby komunikowania się. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, a w przypadku samodzielnego wskazania przez studenta miejsca odbywania praktyki, osoba sprawująca nadzór nad praktykami zatwierdza to miejsce w oparciu o z góry określone i formalnie przyjęte kryteria jakościowe. Program praktyk, osoby sprawujące nadzór nad praktykami z ramienia uczelni oraz opiekunowie praktyk, realizacja praktyk, efekty uczenia się osiągane na praktykach podlegają systematycznej ocenie z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w ustawicznym doskonaleniu programu praktyk i ich realizacji.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają aktualny stan metodyki badań w dyscyplinie nauki o zdrowiu, do której jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Treści programowe nie są jednak zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie nauki o zdrowiu, bowiem w wielu przypadkach podręczniki wskazane jako obowiązkowe dla poszczególnych zajęć są nieaktualne.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiającą studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych. W Regulaminie praktyk zawarto jednak zapis, który pozwala na zaliczenie praktyk lub ich części na podstawie doświadczenia zawodowego, co jest niezgodne z przepisami prawa.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

1. Zaleca się wskazanie studentom jako obowiązkowych podręczników, które umożliwią im uzyskanie przez nich aktualnej wiedzy w zakresie poszczególnych zajęć.
2. Zaleca się usunięcie z Regulaminu studiów niezgodnych z prawem zapisów dotyczących zaliczenia studentom praktyk zawodowych lub ich części na podstawie uzyskanego wcześniej doświadczenia zawodowego.
3. Zaleca się wdrożenie przez uczelnię skutecznych działań pro jakościowych zapobiegających powstaniu w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki i tryb rekrutacji, w tym przedmioty kwalifikacyjne i liczbę miejsc określają właściwe Uchwały Senatu UJK. Zasady rekrutacji dla kandydatów na kierunek zdrowie publiczne w roku akademickim 2021/2022 określa Uchwała nr 58/2020 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie warunków i trybu rekrutacji na studia wyższe w roku akademickim 2021/2022. Analizując zasady rekrutacji na aktualnie trwający rok akademicki, równe szanse

kandydatom zapewnia przyjęcie jednakowych kryteriów kwalifikacji oraz podanie do publicznej wiadomości treści Uchwał określających zasady rekrutacji. Przyjęta procedura rekrutacyjna zawiera ponadto tryb odwoławczy.

Podstawą przyjęcia na studia I stopnia na kierunek zdrowie publiczne jest zdany egzamin maturalny z języka polskiego, matematyki i jednego (dowolnego) przedmiotu do wyboru zdawanego przez kandydata na maturze, innego niż język polski i matematyka. Wszystkie ww. przedmioty mogą być zdane na poziomie podstawowym lub rozszerzonym. Minimalna liczba punktów uprawniająca kandydata do wpisu na listę studentów to 30 pkt. Podstawą przyjęcia na studia II stopnia na kierunek zdrowie publiczne jest posiadanie dyplomu ukończenia studiów I stopnia na kierunku zdrowie publiczne, ratownictwo medyczne lub ukończenia innych studiów co najmniej I stopnia z dziedziny nauk medycznych i nauk o zdrowiu. Rekrutacja ma formułę konkursu dyplomów, a kryterium dodatkowe stanowi średnia ocen ze studiów I stopnia. Minimalna ocena na dyplomie uprawniająca kandydata do wpisu na listę studentów to 4. Wyżej wymienione warunki rekrutacji na studia I i II stopnia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne, ale nie umożliwiają w pełni doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się, bowiem są zbyt szerokie. W przypadku studiów I stopnia rekomenduje się określenie konkretnych przedmiotów do wyboru, które umożliwią nabór kandydatów posiadających wstępną wiedzę na poziomie, który umożliwi osiągnięcie efektów uczenia się.

Analizowane zasady rekrutacji są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku. Rekrutację przeprowadza Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna funkcjonująca w oparciu o obowiązujące wewnętrzne akty prawne.

Ogólne zasady i warunki uznawania efektów uczenia się studentów wznawiających studia lub przenoszących się z innych uczelni na UJK określa Regulamin studiów UJK. Ocena aktualnych kwalifikacji kandydata opiera się na analizie porównawczej efektów uczenia się przyporządkowanych do odpowiednich przedmiotów i określenia różnic programowych oraz godzinowych, mających odzwierciedlenie w ilości punktów ECTS. Dziekan zasięga opinii kierownika jednostki prowadzącej kierunek i określa tryb kształcenia w UJK, w tym semestr, od którego może kontynuować studia. Uzupełnienie różnic odbywa się poprzez uczestnictwo w zajęciach realizujących efekty uczenia się i o ile Dziekan nie zdecydował inaczej, na zasadach określonych przez prowadzącego przedmiot.

Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, które zapewniają właściwą ocenę potencjału kandydata i rekrutację osób na konkretny poziom studiów określa Regulamin potwierdzania efektów uczenia się. Do roku akademickiego 2019/2020 przyjęty Uchwałą Senatu Nr 54/2015, a obecnie 170/2019 w sprawie dostosowania Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach do przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 1668 ze zm.). CM nie prowadzi kształcenia na zasadach potwierdzania efektów uczenia się z powodu braku chętnych do podjęcia studiów w tym trybie.

Proces dyplomowania na kierunku zdrowie publiczne I i II stopnia odbywa się w oparciu o procedurę dyplomowania dla CM i Regulamin studiów UJK (Rozdział 9. Egzamin dyplomowy). Kryterium doboru tematyki prac dyplomowych stanowi związek z realizowanym kierunkiem studiów i obszarem działalności naukowej lub aplikacyjnej promotora. Student ma swobodę wyboru promotora. Po zapoznaniu się z problematyką badawczą pracowników prowadzących seminaria, student zapisuje się do wybranej grupy seminaryjnej (on-line). Temat pracy dyplomowej opracowany we współpracy studenta z promotorem weryfikuje Kierunkowy Zespół Jakości Kształcenia (KZJK). Nieformalnie obowiązujące rekomendacje do pisania prac dyplomowych zamieszczone są na stronie internetowej CM i dotyczą wszystkich kierunków studiów oferowanych na Wydziale. W zakresie prac licencjackich

rekomendowane są prace o charakterze studium przypadku lub dobrze skomponowane prace poglądowe. W miarę możliwości dyplomantów zachęca się do przygotowywania prac oryginalnych. W zakresie prac magisterskich rekomendowane są prace oryginalne (badawcze), co nie jest do końca zgodne z profilem ogólnoakademickim, dla którego przygotowywanie pracy badawczej powinno być obowiązkowe. Praca magisterska powinna zawierać próbę oryginalnego własnego wkładu do opracowania analizowanej problematyki i nie powinna być poszerzaniem tematu pracy licencjackiej. W przypadku prac magisterskich dopuszczalne są ponadto obszerne, dobrze skomponowane prace poglądowe.

Wszystkie prace dyplomowe przed ich ostatecznym zatwierdzeniem sprawdzane są systemem antyplagiatowym JSA. Warunkiem ukończenia studiów jest przygotowanie i złożenie ocenionej pozytywnie pracy dyplomowej (licencjackiej lub magisterskiej) oraz zdanie egzaminu dyplomowego. Praca dyplomowa na studiach I stopnia przygotowywana jest pod kierunkiem promotora posiadającego minimum stopień naukowy doktora. Ocenę pracy dyplomowej dokonuje promotor pracy i recenzent również w stopniu minimum doktora. W przypadku prac magisterskich prace przygotowywane są pod kierunkiem samodzielnych pracowników naukowych, w uzasadnionych przypadkach przez nauczyciela w stopniu doktora, przyjętego decyzją Rady Wydziału, jednak wówczas recenzentem jest samodzielny pracownik naukowy. Egzamin przeprowadza komisja, w skład której wchodzi: dziekan lub inny wyznaczony przez niego nauczyciel akademicki posiadający przynajmniej stopień doktora habilitowanego w przypadku pracy magisterskiej lub przynajmniej stopień doktora w przypadku pracy licencjackiej, jako przewodniczący, następnie promotor pracy dyplomowej lub dziekan w przypadku uzasadnionej i udokumentowanej nieobecności promotora oraz recenzent pracy dyplomowej.

Podstawą obliczenia ogólnego wyniku studiów są trzy elementy: $\frac{1}{2}$ średniej ocen ze studiów, $\frac{1}{4}$ oceny z pracy i $\frac{1}{4}$ oceny z egzaminu dyplomowego. Student, po zrealizowaniu pełnego programu studiów, uzyskuje tytuł zawodowy właściwy dla danego poziomu studiów na kierunku zdrowie publiczne.

W roku akademickim 2019/2020 ze względów epidemiologicznych egzamin dyplomowy odbywał się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Po sesji egzaminacyjnej Uczelnia dokonuje analizy wyników egzaminów i zaliczeń końcowych, wyników egzaminów dyplomowych oraz liczby studentów niezaliczających roku studiów i/lub rezygnujących z kontynuacji studiów. Uzyskane informacje omawiane są na Kierunkowym Zespole ds. Jakości Kształcenia, Kolegiach Dziekańskich, a ponadto stanowią zalecenia przekazywane Dyrektorom odpowiedzialnym za proces dydaktyczny w celu usprawniania procesu nauczania i uczenia się studentów. Podsumowania dokonuje się również na posiedzeniach Rady Wydziału. Stosowaną praktyką są także organizowane spotkania Dziekana lub Prorektora ds. Medycznych z pracownikami naukowo-dydaktycznymi i dydaktycznymi w celu omówienia potrzeby ewentualnych zmian w procesie nauczania. Analiza ocen z zaliczeń i egzaminów wskazuje, że wyższy odsetek niskich ocen dotyczy przedmiotów z zakresu nauk podstawowych oraz przedmiotów stricte klinicznych, co wynikać może z niewystarczającego przygotowania studentów w tym zakresie na niższych szczeblach edukacji, co poniekąd potwierdza również potrzebę modyfikacji zbyt szerokich kryteriów rekrutacji.

Sposoby i zasady weryfikacji osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, opisane w kartach przedmiotów, są skorelowane z efektami uczenia się oraz omawiane na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się określa procedura Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia - Procedura Oceny Osiągania Zakładanych Efektów Uczenia się WSZJK-W/2. Cytowana procedura wskazuje tryb i zasady oceny stopnia osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się oraz weryfikację metod sprawdzania i oceny, w tym dokumentowania tego procesu. Weryfikacja i ocena efektów uczenia się

w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się w szczególności:

1. w trakcie realizacji zajęć dydaktycznych, w ramach których osiągane są szczegółowe efekty uczenia się. Odpowiedzialność za sprawdzenie i ocenę stopnia osiągniętych efektów uczenia się ponosi osoba prowadząca zajęcia, poprzez przygotowanie karty przedmiotu, określenie przedmiotowych efektów uczenia się, celów i treści przedmiotu oraz kryteriów oceny stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów;
2. poprzez praktyki zawodowe. Osobą odpowiedzialną jest kierunkowy opiekun praktyk, który dokonuje jej poprzez ostateczną weryfikację efektów uczenia się na podstawie oceny dokumentacji wynikającej z Regulaminu praktyk, instrukcji praktyk zawodowych, karty przedmiotu oraz Procedury odbywania i dokumentowania praktyk studenckich. Weryfikacji efektów uczenia się w poszczególnych placówkach, w których odbywa się praktyki, dokonuje osoba sprawująca bezpośrednią opiekę nad studentem w dzienniczku zajęć praktycznych i praktyk zawodowych.
3. poprzez proces dyplomowania, tj. przygotowanie pracy dyplomowej oraz przystąpienie do egzaminu dyplomowego, w ramach których weryfikowane są efekty kierunkowe. Weryfikacja następuje zgodnie z Procedurą Dyplomowania i Regulaminem Studiów. Weryfikacja efektów uczenia się osiągniętych podczas seminarium dyplomowego bazuje na realizacji skorelowanych z nimi etapów zadania. Są to kolejno: prezentacja problemu badawczego, prezentacja założeń metodologicznych pracy, prezentacja struktury pracy, prezentacja kolejnych fragmentów pracy, przedłożenie pracy promotorowi, dyskusja na forum seminarium o wartości pracy. Oceny dokonuje promotor, a na etapie egzaminu dyplomowego Komisja, której skład określa Regulamin studiów.

Student otrzymuje informację zwrotną o wynikach swoich prac częściowych na zajęciach lub poprzez Wirtualną Uczelnię (WU), zaś o wynikach ocen etapowych (zaliczeń przedmiotów) dowiadyuje się za pośrednictwem WU. Na prośbę studenta może on być poinformowany przez nauczyciela za pomocą zabezpieczonej uniwersyteckiej poczty elektronicznej. Studenci mają prawo wglądu do ocen swoich prac pisemnych podczas wyznaczonych konsultacji poszczególnych nauczycieli. Dokumentowanie osiągniętych efektów uczenia się następuje w: WU (prowadzący przedmiot ma obowiązek wpisania oceny do elektronicznego protokołu zaliczeniowego); dzienniku praktyk; protokoły z zaliczeń i egzaminów; raporcie z systemu antyplagiatowego do weryfikacji samodzielności prac; protokołach z egzaminów/zaliczeń komisyjnych; dyplomie i suplementie do dyplomu.

Metodami weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się są: egzaminy z przedmiotu (ustny lub pisemny), zaliczenie z oceną i zaliczenie oraz prace etapowe m.in.: kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, case studies, projekty, zadania problemowe, aktywność na zajęciach itp. (np. Nauka o człowieku – egzamin, Podstawy pedagogiki – aktywność na zajęciach i prezentacja, Higiena zdrowia psychicznego – kolokwium, Podstawy żywienia człowieka – projekt).

Sytuację braku samodzielnej pracy na egzaminie reguluje Procedura osiągania zakładanych efektów uczenia się. Zgodnie z pkt 5.3. ww. procedury egzamin pisemny może być organizowany w formie testowej lub opisowej. Egzamin przeprowadza się w sali dydaktycznej, w której jest możliwe właściwe rozlokowanie studentów, zapewniające komfort pracy i jej samodzielność. Prowadzący egzamin ma prawo przerwać lub unieważnić egzamin, w sytuacji, gdy praca studenta nie jest samodzielną (student korzysta z niedozwolonych materiałów, urządzeń i z pomocy innych osób).

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zostały określone w Zarządzeniu Rektora Nr 210/2020 w sprawie zasad

prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz przeprowadzania zaliczeń, egzaminów i egzaminów dyplomowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Sytuacje konfliktowe w zakresie weryfikacji i oceny realizacji efektów uczenia się regulowane są przez zapisy § 26 ust. 11-18 oraz § 30 Regulaminu Studiów Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Studentowi przysługuje prawo odwołania do Dziekana w przypadku zastrzeżeń co do formy zaliczenia lub co do obiektywizmu oceniającego w terminie 7 dni od dnia zaliczenia. W razie uwzględnienia odwołania Dziekan wyznacza termin zaliczenia komisyjnego i powołuje komisję. Zaliczenie komisyjne powinno nastąpić w terminie 14 dni od dnia złożenia przez studenta odwołania. Zaliczenie komisyjne przeprowadza komisja, w skład której wchodzi: 1) Prodziekan lub wyznaczony przez Dziekana nauczyciel akademicki – przewodniczący, 2) prowadzący zajęcia będące przedmiotem zaliczenia, 3) nauczyciel akademicki prowadzący wykład z przedmiotu objętego zaliczeniem, a w przypadku, gdy wykład nie jest prowadzony lub gdy wykład i ćwiczenia prowadzi ta sama osoba – drugi specjalista. W charakterze obserwatora w zaliczeniu komisyjnym może brać udział opiekun roku oraz na wniosek studenta inny nauczyciel akademicki wskazany przez tego studenta, a także przedstawiciel samorządu studentów.

W przypadku zastrzeżeń co do formy egzaminu poprawkowego lub co do obiektywizmu oceniającego, studentowi w terminie 7 dni od dnia egzaminu poprawkowego przysługuje prawo złożenia do Dziekana wniosku o przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Do egzaminu komisyjnego może być dopuszczony student, który uzyskał zaliczenie zajęć wchodzących w skład danego przedmiotu. W razie uwzględnienia odwołania Dziekan wyznacza termin egzaminu komisyjnego i powołuje komisję. Egzamin komisyjny powinien być wyznaczony w terminie 14 dni od dnia złożenia przez studenta wniosku. Dziekan może również z własnej inicjatywy zarządzić przeprowadzenie egzaminu komisyjnego. Egzamin komisyjny przeprowadzany jest w formie ustnej. W uzasadnionych przypadkach, wynikających ze specyfiki przedmiotu, dopuszczalna jest forma pisemna lub praktyczna. Egzamin komisyjny odbywa się przed komisją, w skład której wchodzi: 1) Dziekan, Prodziekan lub nauczyciel akademicki wskazany przez Dziekana – przewodniczący, 2) nauczyciel akademicki, który przeprowadził egzamin poprawkowy, 3) specjalista z zakresu przedmiotu objętego egzaminem lub specjalista z przedmiotu pokrewnego, wyznaczony przez Dziekana. W charakterze obserwatora w egzaminie komisyjnym może brać udział opiekun roku oraz na wniosek studenta inny nauczyciel akademicki wskazany przez studenta, a także przedstawiciel samorządu studenckiego. Komisji nie może przewodniczyć osoba poprzednio egzaminująca studenta. Wszystkie decyzje komisji podejmowane są zwykłą większością głosów. Decyzja komisji w sprawie złożenia egzaminu jest ostateczna.

W przypadku niezłożenia przez studenta egzaminu komisyjnego podejmuje się decyzje w przedmiocie: 1) skierowania studenta na powtarzanie semestru, 2) skreślenia studenta z listy studentów z powodu niezaliczenia semestru w określonym terminie.

W Uczelni funkcjonuje procedura dotyczącą rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, przeciwdziałania dyskryminacji i zachowaniom przemocowym, uwzględniająca zaistnienie sytuacji konfliktowych, które dotyczą organizacji procesu kształcenia. Zgodnie z pkt 5.1. ww. procedury Uczelnia zapewnia osobom kształcącym się prawo do składania skarg, mających na celu sygnalizowanie sytuacji konfliktowych dotyczących organizacji i przebiegu procesu kształcenia, obsługi administracyjnej czy w innych sprawach bezpośrednio lub pośrednio dotyczących osób kształcących się w tym szczególnie związanych z dyskryminacją i zachowaniami przemocowymi.

Rodzaje prac etapowych, jak i zaliczeniowych wykorzystywanych na kierunku zdrowie publiczne, są zgodne z wymogami i założeniami kart przedmiotów. Są to m.in.: testy, kolokwia, referaty, prezentacje, projekty, programy, a także zaliczenia praktyczne. Tematyka prac dyplomowych uwzględnia

zagadnienia z zakresu nauk o zdrowiu. Najczęściej realizowana problematyka badawcza dotyczyła zagrożeń zdrowotnych w różnych populacjach wiekowych i zawodowych oraz profilaktyki zachowań zdrowotnych i była zgodna z prowadzonymi w jednostce kierunkami badań.

Zgodnie z ogólnouczelnianą procedurą WSZJK-W/2 oraz Wydziałową Procedurą Dokumentacji Prac Kontrolnych i Egzaminów, prace etapowe i zaliczeniowe podlegają analizie (pod względem oceny doboru formy pracy do zweryfikowania uzyskanych efektów przez studenta). Prace końcowe studentów z egzaminów/zaliczeń z oceną, pisemnych, testowych oraz końcowych kolokwiiów zaliczeniowych, sprawdzianów przechowywane są przez okres jednego roku akademickiego w Instytucie (wybrane prace końcowe) i zakładach (wszystkie prace etapowe i końcowe). Po upływie wymaganego okresu przechowywane prace studentów są niszczone. Przeprowadzona przez zespół oceniający losowa weryfikacja prac etapowych potwierdziła, że rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac etapowych, projektów itp. oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Zastrzeżenia budzi proces dyplomowania, szczególnie w kontekście ogólnoakademickiego profilu ocenianego kierunku studiów. Prace dyplomowe są na niskim poziomie. Mimo, że prace są o charakterze badawczym, nie weryfikują uzyskania efektów uczenia się odpowiednio na poziomie 6, w przypadku studiów licencjackich oraz na poziomie 7, w przypadku studiów magisterskich. W zdecydowanej większości prac nie są stosowane żadne metody statystyczne, a wyniki są przedstawione za pomocą liczb rzeczywistych i wartości procentowych. W niektórych pracach nie ustrzeżono się błędów metodologicznych. W dyskusjach brak jest krytycznej oceny uzyskanych wyników, a także ich omówienia w kontekście międzynarodowym. Cytowana literatura jest często nieaktualna i nie ma charakteru naukowego, a popularnonaukowy (portale internetowe). Brak również wykorzystania literatury publikowanej w języku obcym. Prace dyplomowe nie potwierdzają przygotowania absolwenta studiów I lub II stopnia do kolejnych etapów pracy naukowej. Oceny zarówno recenzentów jak i promotorów są zawyżone. Również pytania zadawane na egzaminie dyplomowym są bardzo proste i dotyczą podstawowych zagadnień, tym samym również nie weryfikują wiedzy na poziomie 6 i 7, odpowiednio w przypadku egzaminu dyplomowego na studiach I i II stopnia.

W ostatnich latach studenci udzielali się aktywnie naukowo, będąc współautorami publikacji naukowych w czasopiśmie krajowych i monografiach naukowych (łącznie 42 publikacje w latach 2017-2020), a także współautorami 30 wystąpień konferencyjnych na krajowych kongresach studenckich w analizowanym czasie. Zdecydowana większość tematów wystąpień konferencyjnych i publikacji naukowych jest związana z treściami programowymi i efektami uczenia się charakterystycznymi dla kierunku. Tematykę publikacji niezgodną z treściami programowymi na kierunku zdrowie publiczne zalicza się do dyscypliny nauki o zdrowiu, do której kierunek jest przyporządkowany.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, które w przypadku studiów I stopnia nie umożliwiają jednak w pełni doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia

się, bowiem są zbyt szerokie. Rekomenduje się określenie konkretnych przedmiotów do wyboru, które umożliwią nabór kandydatów posiadających wstępną wiedzę na poziomie, który umożliwi osiągnięcie efektów uczenia się.

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się (poza pracami dyplomowymi), a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, studenckie osiągnięcia naukowe potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się, natomiast prace dyplomowe, które posiadają liczne uchybienia merytoryczne opisane szczegółowo w opisie stanu faktycznego nie potwierdzają osiągnięcia efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

1. Dostosowanie wymogów stawianych pracom dyplomowym na studiach I oraz II stopnia do profilu ogólnoakademickiego, w sposób zapewniający potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się właściwych dla profilu ogólnoakademickiego, w szczególności związanych z przygotowaniem do prowadzenia działalności naukowej lub udziałem w tej działalności.
2. Dostosowanie egzaminu dyplomowego oraz pracy dyplomowej na studiach I i II stopnia do poziomu i profilu studiów.
3. Wdrożenie przez uczelnię skutecznych działań projakościowych zapobiegających powstaniu w przyszłości stwierdzonych nieprawidłowości.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Proces dydaktyczny na kierunku zdrowie publiczne na studiach pierwszego i drugiego stopnia na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach w obecnym roku akademickim 2020/2021 realizowany jest łącznie przez 67 osób, w tym 3 profesorów tytularnych, 1 profesor awizytującego 13 doktorów habilitowanych – prof. UJK, 58 doktorów, 29 magistrów, 2 lekarzy. Z przedstawionej dokumentacji wynika, że w ostatnim okresie nastąpił dynamiczny rozwój naukowy kadry, którego efektem są awanse naukowe w latach 2018-2019, w których stopień doktora uzyskało 6 pracowników, doktora habilitowanego – 3 pracowników oraz tytuł profesora – 3 osoby. Instytut Nauk o Zdrowiu zapewnia prawidłową obsadę zajęć dydaktycznych uwzględniając zgodność dorobku naukowego i kompetencji zawodowych z treściami kształcenia realizowanymi na zajęciach. Uczelnia na kierunku zdrowie

publiczne zapewnia kadre akademicką, której liczebność i kwalifikacje pozwalają na realizację efektów uczenia się zaplanowanych do uzyskania na ocenianym kierunku studiów. Kadra realizująca zajęcia na kierunku zdrowie publiczne posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe, doświadczenie dydaktyczne i organizacyjne, a także określony dorobek naukowy. Dorobek naukowy kadry akademickiej odnosi się do dyscypliny nauk medycznych i nauk o zdrowiu, co zapewnia realizację programu studiów na kierunku zdrowie publiczne. Prowadzone badania naukowe dotyczą zachowań zdrowotnych w różnych okresach rozwoju człowieka oraz czynników determinujących zróżnicowanie sposobu żywienia i stanu odżywienia a także badania dotyczą relacji pomiędzy odżywianiem a zdrowiem i ryzykiem rozwoju przewlekłych chorób niezakaźnych. Ważny aspekt stanowią badania w zakresie stanu zdrowia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i wykluczonych społecznie. Znaczący obszar badawczy dotyczy profilaktyki zachowań problemowych dzieci i młodzieży w tym szczególnie używania środków psychoaktywnych. Główne kierunki badań realizowanych przez kadre akademicką dotyczą również szeroko rozumianej profilaktyki i są to badania w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy, raka jelita grubego czy profilaktyki chorób układu sercowo-naczyniowego. Istotnymi badaniami są badania nad epidemiologią ostrego zapalenia trzustki w Polsce oraz problematyką zespołu metabolicznego. Pracownicy Instytutu Nauk o Zdrowiu realizują lub są współwykonawcami licznych projektów naukowych oraz autorami publikacji w znaczących czasopismach naukowych ze współczynnikiem IF, który sumarycznie dla nauczycieli deklarujących dyscyplinę nauk o zdrowiu za okres 2017-2019 wyniósł 526,231 (17 684 pkt MNiSW). Zajęcia związane ze zdobywaniem przez studentów kompetencji dotyczących prowadzenia działalności naukowej, ujęte w programie studiów prowadzone są przez nauczycieli akademickich posiadających określony dorobek naukowy i doświadczenie w pracy naukowo-badawczej. Nauczyciele akademicy wraz ze studentami realizują badania naukowe, których wyniki badań publikują w periodykach naukowych. Do najważniejszych osiągnięć naukowych kadry naukowo-dydaktycznej należą:

1. Badania epidemiologiczne oceniające zespół metaboliczny
2. Opracowanie i przetestowanie innowacyjnej kompleksowej usługi diagnostyczno-profilaktyczno-leczniczo-opiekuńczej dotyczącej Wielkich Problemów Geriatrycznych (WPG).
3. Identyfikacja czynników determinujących jakość życia (QOL) grupy chorych ze stopą cukrzycową z uwzględnieniem różnic w opiece w poszczególnych krajach Grupy Wyszehradzkiej i wypracowaniem założeń efektywnego planu działań dla zapewnienia optymalnej jakości życia chorych dla całego regionu.
4. Zmiana europejskich standardów postępowania - istotny wkład w opracowanie aktualnych „Wytycznych Europejskiego Towarzystwa Kardiologicznego (ESC) dotyczących leczenia infekcyjnego zapalenia wsierdza opublikowanych w 2015 roku.
5. Pierwsze w Polsce badanie epidemiologiczne oceniające częstość zachorowania, czynniki ryzyka i wpływ wybranych mutacji genetycznych na przebieg kliniczny ostrego zapalenia trzustki.
6. Opracowanie polskich rekomendacji dotyczących diagnostyki i leczenia płaskonabłonkowych zmian śródnabłonkowych szyjki macicy na podstawie wytycznych CAP/ASCCP.
7. Opracowanie metodologii prowadzenia badań w zakresie Information and Communications Technology (ICT) dla obszaru „zdrowie” w ramach wdrożenia obserwatorium ICT w województwie świętokrzyskim projektu ONE – Obserwatory Network to Enhance ICT Structural Funds Absorption.

8. Związek ultrastruktury i właściwości skrzeplin usuwanych za pomocą manualnej trombektomii podczas pierwotnej angioplastyki z właściwościami skrzepu fibrynowego u chorych zawałem serca z uniesieniem odcinka ST (STEMI).
9. Znaczący wkład w nurt badań dotyczących postępowania we wczesnych fazach ostrego zapalenia trzustki i opracowanie nowych markerów prognostycznych.
10. Udokumentowanie istnienia zmienności profilu molekularnego raka brodawkowego tarczycy w czasie oraz udowodnienie istnienia związku występowania raka tarczycy i raka piersi u kobiet z mutacją CHEK2.

Kadra akademicka ma możliwość publikacji prac w języku angielskim z zakresu nauk medycznych i nauk o zdrowiu w czasopiśmie *Studia Medyczne/Medical Studies* wydawanym od 2002 roku przez Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Od 2013 roku panel redakcyjny (skład i łamanie) obsługuje Wydawnictwo Medyczne TERMEDIA. Czasopismo posiada 20 pkt MNiSW, INDEX COPERNICUS -100, Indexed in: Web of Science Clarivate Analytics, CiteScore 2018 – 0,106.

Dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobyte przez kadrę poza Uczelnią są adekwatne do prowadzonych zajęć. Doświadczenie zawodowe zostało zdobyte w przeważającym stopniu poza Uczelnią i dotyczy obszarów powiązanych z medycyną, zdrowiem publicznym oraz odnosi się do administrowania i zarządzania podmiotami leczniczymi. Należyte zabezpieczenie procesu dydaktycznego znalazło potwierdzenie w hospitacjach zajęć dydaktycznych przeprowadzonych przez zespół oceniający na ocenianym kierunku. Z rozmów przeprowadzonych przez zespół oceniający na spotkaniu z kadrą akademicką wynika, że naczelne kryteria doboru kadry nauczającej stanowią: dorobek naukowy, kwalifikacje zawodowe, osiągnięcia w pracy dydaktycznej, doświadczenie organizacyjne. Kadra akademicka współuczestniczy także w tworzeniu programów studiów i odpowiada za ich realizację, ale również partycypuje w decyzjach dotyczących rekrutacji, zatrudniania, promowania i oceniania nauczycieli. Uczelnia dysponuje stabilną obsadą kadrową spełniającą wymogi prawa oraz zabezpieczającą potrzeby kształcenia na kierunku o profilu ogólnoakademickim.

Uczelnia prowadzi właściwą politykę w zakresie wspierania i motywowania kadry do rozwoju zawodowego, naukowego oraz podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Rozwój kompetencji dydaktycznych kadry wspierany jest przez szkolenia z zakresu nowoczesnych metod dydaktycznych i językowych między innymi w ramach m.in. projektu „Okno na świat”, finansowanego ze środków UE. Jednym z celów projektu jest podnoszenie kompetencji dydaktycznych kadry uczelni w zakresie innowacyjnych umiejętności dydaktycznych poprzez wykorzystanie metody Design Thinking (Moderator Design Thinking) - metody stosowanej do przygotowania zajęć, moderowania dyskusji i angażowania studentów. Nauczyciele prowadzący zajęcia w systemie e-learningu zostali przygotowani do prowadzenia zajęć w tym systemie przez cykl szkoleń zorganizowanych przez koordynatora z wykorzystaniem platformy zdalnego nauczania (Koordynator Wydziałowy ds. e-Learningu wraz z Działem Zabezpieczenia Informatycznego UJK). Szkolenia zostały przeprowadzone przez trenera firmy Asseco Data Systems. Każdy uczestnik otrzymał materiały informacyjne dotyczące platformy zdalnego nauczania (które są zamieszczone w formie elektronicznej na stronie platformy wraz z filmami instruktażowymi). Uczelnia zapewnia pracownikom możliwość wyjazdów dydaktycznych i szkoleniowych w ramach programu Erasmus+ oraz w ramach współpracy bilateralnej. Kadra realizująca proces kształcenia doskonali swoją znajomość języka angielskiego poprzez uczestnictwo w kursach językowych co pozwala jej na prowadzenie zajęć w tym języku oraz na uczestnictwo w konferencjach naukowych o zasięgu międzynarodowym, a także na wyjazdy na staże zagraniczne. Realizacji polityki kadrowej sprzyja wewnętrzny system oceny pracowników, regulowany przez Zarządzenie nr 1/2020 Rektora UJK w Kielcach z dnia 8 stycznia 2020 roku w sprawie

kryteriów oraz trybu przeprowadzania oceny okresowej nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach. Działania obejmują również system nagradzania kadry akademickiej, który powiązany jest z wynikami okresowej oceny nauczyciela w zakresie naukowym, dydaktycznym i organizatorskim. Kryteria oceny okresowej nauczycieli akademickich porządkuje Zarządzenie 1/2020 Rektora UJK. Obok osiągnięć naukowych dotyczących stanowisk badawczo-dydaktycznych, kryterium pozytywnej oceny również dla stanowisk dydaktycznych stanowi uzyskanie pozytywnej oceny z hospitacji i ankietyzacji studentów i doktorantów. Zatrudnianie nowych pracowników odbywa się w trybie konkursu, uwzględniającego kryteria stosownie do stanowiska. Konkurs za zgodą Rektora ogłasza i komisję konkursową powołuje Dyrektor Instytutu, Kierownik Katedry, kierownik jednostki międzywydziałowej, pozawydziałowej lub ogólnouczelnianej. Konkurs może ogłosić Rektor z własnej inicjatywy po zasięgnięciu opinii Dyrektora Instytutu, Kierownika Katedry, kierownika jednostki międzywydziałowej, pozawydziałowej lub ogólnouczelnianej. W skład komisji konkursowej wchodzi Dyrektor Instytutu, Kierownik Katedry, kierownik jednostki międzywydziałowej, pozawydziałowej lub ogólnouczelnianej, pracownik badawczo-dydaktyczny z innej dyscypliny w ramach określonej dziedziny oraz co najmniej 2 osoby przez nich wskazane. Skład Komisji, warunki i przebieg postępowania konkursowego określa Statut Uczelni w dziale *Nawiązanie i rozwiązywanie stosunku pracy z nauczycielem akademickim* - § 233.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe, kwalifikacje oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów uczenia się. Liczebność kadry akademickiej, struktura jej kwalifikacji oraz stabilność zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się i realizację planu kształcenia. Uczelnia prowadzi politykę kadrową sprzyjającą podnoszeniu kwalifikacji i zapewnia pracownikom warunki rozwoju naukowego i dydaktycznego.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Kształcenie studentów na kierunku zdrowie publiczne odbywa się w kompleksie budynków Collegium Medicum UJK przy Al. IX Wieków Kielc 19 A oraz na Campusie UJK przy ul. Świętokrzyskiej.

Jeden z części kompleksu budynków Collegium Medicum to budynek o kubaturze 18 458m³, powierzchni użytkowej 4 577m² i zabudowie – 1 888,5m². Jest to obiekt trzykondygnacyjny z obecnie trwającą nadbudową o kolejne piętra. W budynku usytuowane jest: 7 sal ćwiczeniowych, 3 wykładowe, sale dydaktyczno-naukowe, pracownie i inne sale (np. Centrum Informacji Medycznej). Sale dydaktyczne wyposażone są w projektory multimedialne, tablice i rozwijane ekrany ściennie. Druga część kompleksu budynków Collegium Medicum to budynek dydaktyczny, który powstał w 2014 roku - pięciokondygnacyjny o pow. użytkowej 5 955 m², kubaturze 32 800m³ i powierzchni zabudowy wraz z łącznikiem 2 053,5m². Zlokalizowano w nim 10 sal ćwiczeniowych, 7 laboratoryjnych, 1 pracownię komputerową z wirtualnym stołem anatomicznym, 4 sale wykładowe, w tym dwie aule (na 204 i 312 osób) każda z możliwością podziału na pół ściankami mobilnymi. Bazę dydaktyczną uzupełniono także o nowo powstały czterokondygnacyjny budynek połączony z pozostałymi budynkami, stanowiąc całość. Budynek ma pow. użytkową 2 540 m² oraz powierzchnię zabudowy wraz z łącznikiem 750m² i pełnił funkcję naukowo-dydaktyczną. Zakres prac związanych z rozbudową uwzględnił wyposażenie budynku w windy, które są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Biblioteka Uniwersytecka umiejscowiona jest na kampusie Uniwersytetu. Biblioteka oferuje szeroki dostęp do ponad 500 tys. książek i czasopism w wersji drukowanej, w tym: wolny dostęp do ponad 50 tys. książek; wolny dostęp do 1 700 tytułów czasopism naukowych i popularnonaukowych polskich i zagranicznych;

Zajęcia z *wychowania fizycznego* odbywają się w Centrum Rehabilitacji i Sportu - budynek o pow. użytkowej 2855 m². Centrum posiada pełnowymiarową halę sportową z możliwością podzielenia na trzy oddzielne boiska, salę fitness, salę gimnastyki przyrządowej, pracownię aktywizacji ruchowej – siłownię, salę gimnastyki korekcyjnej i Laboratorium Posturologii.

Ważnym wsparciem w zakresie kształcenia studentów jest Centrum Informacji Medycznej, które zapewnia wykorzystanie infrastruktury jak i oprogramowania specjalistycznego. Powyższe Centrum zapewnia kadrze jak i studentom bezpłatny dostęp do elektronicznych baz danych w tym największych zasobów na świecie z dziedziny medycyny, nauk o zdrowiu i nauk pokrewnych. W pracowni CIM zorganizowanych jest 15 stanowisk komputerowych, dzięki którym możliwy jest dostęp do baz danych: Polska Biblioteka Lekarska, Serwis medyczny MEDLINE, Ebsco, Springer oraz do oprogramowania STATISTICA w języku polskim i angielskim.

Zainteresowani użytkownicy mają możliwość skorzystać z darmowych usług teleinformatycznych udostępnionych przez Uniwersytet. Uczelnia zapewnia także dostęp do zasobów informatycznych, w tym dostęp do sieci bezprzewodowej. Na Uczelni i w akademikach bezpłatny dostęp do Internetu umożliwia bezprzewodowa sieć EDUROM. Na terenie CM zlokalizowanych jest 6 kiosków internetowych. Funkcjonuje również poczta studencka w domenie ujk.edu.pl. W zakresie kształcenia na odległość (od 2019/2020), każdy wykładowca oraz student CM otrzymał hasło oraz login do platformy e-Learningowej, który został nadany poprzez link aktywacyjny wysłany na adres mailowy - , a w przypadku studentów na adres e-mail podany w procesie rekrutacyjnym na studia przez Sekcję Aplikacji i Wsparcia Informatycznego UJK z poszanowaniem RODO.

Uczelnia dysponuje bardzo dobrymi warunkami lokalowymi do prowadzenia studiów na kierunku zdrowie publiczne. Ogólnoakademicki wymiar kierunku jest realizowany w dobrze wyposażonych salach dydaktycznych poprzez właściwy dobór metod i narzędzi dydaktycznych. Pomoc dydaktyczna dla studentów wizytowanego kierunku, w zakresie ich rozwoju zawodowego, obejmuje możliwość korzystania z pracowni specjalistycznych w ramach realizacji określonych zajęć (np. Pracowni Dietetyki), z oprogramowań do analizy statystycznej, z systemów informatycznych dotyczących obsługi pacjenta, ogólnopolskiego systemu ochrony zdrowia oraz centrum e-zdrowia.

Udogodnienia w zakresie infrastruktury i wyposażenia dostosowane są do potrzeb studentów z niepełnosprawnością, należą do nich: windy, platformy jezdne schodowe, bezpośredni podjazd z poziomu parkingu do windy dla niepełnosprawnych, miejsca parkingowe, wydzielone i dostosowane łazienki dla niepełnosprawnych na każdym piętrze budynków, w których realizowana jest dydaktyka. Indywidualne potrzeby dostosowania warunków nauczania dla osób niepełnosprawnych koordynuje i wskazuje Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami UJK. Infrastruktura uczelni podlega okresowym przeglądom.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna, informatyczna oraz wyposażenie techniczne pomieszczeń jest nowoczesne i pozwala w pełnym stopniu na osiągnięcie założonych efektów uczenia się i realizację planu kształcenia na ocenianym kierunku studiów. Uczelnia jest dostosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych i w pełni z informatyzowana.

Infrastruktura uczelni podlega okresowym przeglądom.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia współpracuje z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami w zakresie projektowania i realizacji programu studiów. Rodzaj i zakres współpracujących instytucji jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz z obszarami działalności zawodowej właściwymi dla kierunku zdrowie publiczne.

Instytucje ochrony zdrowia współpracujące z wizytowanym kierunkiem to szpitale, w tym Świętokrzyskie Centrum Onkologii, jednostki podstawowej opieki zdrowotnej, środowiskowe domy

samopomocy, domy pomocy społecznej, dom dla osób niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Nadzieja Rodzinie oraz wojewódzka stacja sanitarno-epidemiologiczna. Zakres jednostek otoczenia społeczno-gospodarczego z którymi wizytowany kierunek współpracuje obejmuje placówki szkolne, Centrum Obsługi Placówek w Kielcach, Polskie Towarzystwo Koderów Medycznych, Polskie Towarzystwo Zdrowia Publicznego, wojewódzki oddział NFZ oraz Krajową Radę Wspierania Kadr Rozwoju Zdrowia Publicznego. Obecnie władze wydziału pracują nad poszerzeniem i sformalizowaniem współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego takimi jak Urząd Pracy, Urząd Miejski czy Urząd Wojewódzki w Kielcach.

Współpraca jest sformalizowana poprzez podpisanie z jednostkami opieki zdrowotnej umów długo- i krótkoterminowych na realizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Stałym elementem współpracy jest również udział przedstawicieli pracodawców w pracach zespołów i komisji działających w ramach Uczelnianego i Kierunkowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Pracodawcy uczestniczą w ten sposób w tworzeniu koncepcji kształcenia, opiniowaniu programów i zakładanych efektów uczenia się, analizie efektów uczenia przypisanych głównie do zajęć praktycznych i praktyk zawodowych, analizie rynku pracy i możliwości zatrudniania absolwentów, analizie potrzeb i oczekiwań zdrowotnych mieszkańców rejonu, a także ocenie podmiotów pod kątem spełnienia wymagań niezbędnych do kształcenia na wizytowanym kierunku dotyczącym m. in. miejsc praktyk i doboru opiekuna praktyk.

Na wniosek przedstawicieli współpracującego z wydziałem Polskiego Towarzystwa Koderów Medycznych, w 2019 roku wprowadzono do programu grupę przedmiotów oraz treści programowych w zakresie: klasyfikacji medycznych, kodowania informacji statystyczno-medycznych, kontraktowania i rozliczania świadczeń medycznych, prawa medycznego oraz negocjacji w zdrowiu publicznym. Również na wniosek pracodawców wprowadzono metody dydaktyczne polegające na przygotowywaniu przez studentów zdrowia publicznego projektów dotyczących kreowania polityki zdrowotnej w oparciu o rzeczywiste dane epidemiologiczne i statystyczne oraz poszerzono treści kształcenia związane ze specyfiką pracy w stacjach sanitarno –epidemiologicznych.

Procesy doskonalenia koncepcji kształcenia na kierunku zdrowie publiczne prowadzone są z udziałem interesariuszy zewnętrznych, reprezentujących środowisko medyczne (m.in. dyrektorzy szpitali, dyrektorzy NZOZ-ów, dyrektorzy domów opieki, dyrektor SANEPID-u) oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego (m.in. Towarzystwa Koderów Medycznych, wojewódzkiego oddziału Funduszu Zdrowia, Urzędu Miasta, Urzędu Wojewódzkiego, przedstawicieli placówek szkolnych współpracujących z wydziałem). W czasie systematycznych spotkań interesariuszy zewnętrznych z władzami uczelni, mają oni możliwość wyrażania swoich potrzeb, oczekiwań i wymagań wobec wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych absolwentów kierunku pielęgniarstwo. Od roku akademickiego 2020/2021 na podstawie Zarządzenia Rektora 163/2020, interesariusze zewnętrzni będą mieli możliwość przekazania opinii na temat jakości przygotowania zawodowego absolwentów kierunku zdrowie publiczne, zatrudnionych w swoich placówkach, poprzez opracowaną w tym celu ankietę, której analiza będzie wykorzystana do dostosowywania efektów uczenia się do potrzeb rynku pracy.

Współpraca z pracodawcami przybiera zróżnicowane formy. Pracodawcy na podstawie wieloletnich i krótkoterminowych umów z uczelnią, uczestniczą w organizowaniu zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Uczestniczą również w realizacji szkoleń specjalistycznych, warsztatów i kursów poszerzających wiedzę i umiejętności. Szczególna sytuacja epidemiologiczna 2020 roku spowodowała, że wielu studentów wizytowanego kierunku mogło realizować praktyki oraz wolontariat w wojewódzkiej i powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej gdzie zapotrzebowanie na ich wiedzę

i umiejętności wzrosło wielokrotnie. Obecny na spotkaniu z przedstawicielami otoczenia społeczno - gospodarczego przedstawiciel Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kielcach bardzo wysoko ocenił pomoc studentów i ich przygotowanie zawodowe w trudnym czasie epidemii. Pracodawcy biorą też czynny udział w weryfikowaniu osiągniętych efektów uczenia się przypisanych do tych form zajęć. Ilość zawartych umów zapewnia wszystkim studentom kierunku realizację praktyk zawodowych oraz osiągnięcie zakładanych dla tej formy zajęć, efektów uczenia się. We współpracy z pracodawcami jest realizowana część prac dyplomowych. Jednocześnie część pracodawców zatrudnionych jest w uczelni w roli nauczycieli akademickich.

Praktyki zawodowe są objęte planem hospitacji a jednocześnie studenci mają możliwość oceny danej praktyki za pomocą ankiety. Analiza protokołów hospitacji i ankiet oceny praktyk jest wykorzystywana do weryfikacji współpracy z pracodawcami. Ocena rynku pracy odbywa się też na podstawie corocznie przeprowadzanego przez Akademickie Biuro Karier badania „Monitorowanie karier zawodowych absolwentów” za pośrednictwem platformy internetowej - po upływie roku, trzech i pięciu lat od ukończenia studiów. Wnioski z tych ankiet rekomendują poszerzenie współpracy ocenianego kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym np. o instytucje samorządowe. Do tej oceny wykorzystywane są też dane z Ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów.

Współpraca z pracodawcami podlega okresowym przeglądom, obejmuje także weryfikację miejsc praktyk.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Współpraca wizytowanego kierunku z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami w zakresie zarówno weryfikacji jak i realizacji programu studiów jest bardzo dobra i wpisuje się w obszar działalności zawodowej właściwej dla kierunku zdrowie publiczne. Ma ona charakter stały i jest zarówno formalna jak i nieformalna. Formy współpracy są zróżnicowane i adekwatne do potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i zakładanych efektów uczenia się. Współpraca z pracodawcami podlega okresowym przeglądom, obejmuje także weryfikację miejsc praktyk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Program studiów na ocenianym kierunku jest nastawiony na wsparcie procesu umiędzynarodowienia. W ramach studiów realizowany jest obligatoryjny 2 letni lektorat języka obcego (język angielski, niemiecki, rosyjski, francuski). Kurs ten kończy się egzaminem kompetencji językowych na poziomie minimum B2 na studiach pierwszego stopnia i B2+ na studiach drugiego stopnia. Na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego studiuje obcokrajowcy, co umożliwia studentom zdrowia publicznego wymianę poglądów, łączenie zainteresowań badawczych oraz zapewnia realne źródło informacji z zakresu prowadzonych rozwiązań polityki zdrowotnej w poszczególnych krajach. Od roku 2018 studenci kierunku zdrowie publiczne mają możliwość korzystania z anglojęzycznych wykładów oraz ćwiczeń w ramach następujących projektów: PANCHO (projekt oparty o współpracę krajów Ameryki Łacińskiej i Europy w tym Polski) oraz projektu wspierającego doskonalenie kadry naukowej UJK: RID. Projekt ten umożliwia wymianę kadry naukowej oraz zatrudnianie Visiting Professor, aż do roku 2021/2022. W ramach projektu możliwe jest również nawiązywanie naukowej współpracy międzynarodowej, której efektem są publikacje pracowników nauki związanych z obszarem zdrowia publicznego o zasięgu międzynarodowym. Od 2017 roku na uczelni organizowany jest nabór pracowników na kursy j. angielskiego, realizowane w Centrum Języków Obcych. Kursy te są organizowane z wykorzystaniem projektów unijnych.

Zgodnie z Uchwałą Senatu 102/2016 i Zarządzeniem Rektora 22/2020, każdy student również kierunku zdrowie publiczne ma obowiązkowo w rocznym cyklu edukacji zapewnione 15 godzin ćwiczeń/wykładów/ seminariów w j. angielskim. Zajęcia te zapisane są w wybranych kartach przedmiotu, tj.: pierwszy stopień studiów kierunku zdrowie publiczne: *propedeutyka medycyny, podstawy biostatystyki, propedeutyka medycyny, problemy zdrowia w skali międzynarodowej, podstawy metodyki badań, diagnostyka laboratoryjna w epidemiologii, seminarium dyplomowe, epidemiologia stanów i chorób związanych z żywnością i żywieniem, niepełnosprawni w społeczeństwie*; drugi stopień studiów kierunku zdrowie publiczne: *metodyka badań, biostatystyka, nadzór sanitarno-epidemiologiczny, międzynarodowa problematyka zdrowotna, seminarium dyplomowe*.

Ważną rolę w procesie umiędzynarodowienia kierunku zdrowie publiczne pełni program Erasmus+. Uniwersytet Jana Kochanowskiego podpisał 33 umowy z uczelniami zagranicznymi. Od 2016 są wysyłane listy intencyjne do różnych uczelni zagranicznych, które zajmują się edukacją w zakresie zdrowia publicznego. Przez okres 4 lat wysłano 36 listów intencyjnych, z tego 7 uczelni odpowiedziało pozytywnie. W roku akademickim 2016/2017 dwóch studentów kierunku Zdrowia Publicznego wyjechało w ramach programu Erasmus+ na Słowację - Catholic University in Ruzomberok. Ze względu na trudności w pozyskaniu partnerów zagranicznych obecnie żaden student UJK z kierunku zdrowie publiczne nie zdecydował się na wyjazd zagranicę. W ramach w/w programu z wyjazdów zagranicznych mogą również korzystać pracownicy naukowo-dydaktyczni. W roku akademickim 2019/2020 z wyjazdów na kierunek zdrowie publiczne skorzystały 2 osoby (Słowacja Catholic University in Ruzomberok). Również w ramach programu Erasmus+ na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach przyjechali pracownicy naukowo-dydaktyczni z Catholic University in Ruzomberok ze Słowacji. W ramach programu Erasmus+ możliwe jest również podjęcie praktyki wakacyjnej w obszarze zdrowia publicznego. W latach 2016-2019 żaden student nie aplikował o tę formę wymiany.

Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stworzyła prawidłowe warunki sprzyjające umiejdzynarodowieniu kształcenia na kierunku zdrowie publiczne zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich. Tworzona jest także oferta kształcenia w języku obcym co skutkuje podnoszeniem stopnia umiejdzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Na kierunku zdrowie publiczne funkcjonuje system wsparcia studentów w procesie uczenia się, rozwoju społecznym, naukowym, a także wejściu na rynek pracy. System opieki w zakresie dydaktycznym, materialnym i naukowym ocenia się jako prawidłowy, a wsparcie ze strony Uczelni w procesie uczenia się jest adekwatny do potrzeb studentów. Zajęcia odbywają zgodnie z harmonogramem, a ich zakres materiału jest zgodny z sylabusem danego przedmiotu; każdy z nich jest dostępny na stronie internetowej Uczelni. Na pierwszych zajęciach studenci są także zapoznawani z warunkami zaliczenia danego przedmiotu.

Studenci otrzymują wsparcie materialne w następujących formach: stypendium Rektora które jednocześnie jest motywatorem do osiągania przez nich jak najlepszych wyników w nauce oraz rozwijania działalności naukowej, sportowej bądź artystycznej; stypendium socjalnego (także stypendium socjalnego w zwiększonej wysokości), jak również zapomogi. Szczegółowe kryteria przyznawania tych świadczeń są opisane w Regulaminie.

W następstwie osiągnięcia wybitnych wyników w nauce studentom przysługuje prawo do ubiegania się o Indywidualny Program Studiów, którego zasady przyznawania są jasno określone w Regulaminie Studiów. Studenci mogą rozwijać swoje umiejętności sportowe przynależąc do wybranej przez siebie sekcji w Akademickim Związku Sportowym bądź umiejętności artystyczne przynależąc np. do chóru. Ponadto mogą angażować się w działalność organizacji związanych z danym kierunkiem studiów.

Na Uczelni w zakresie przedsiębiorczości oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy studentów wspiera Akademickie Biuro Karier, które w oparciu pozyskane środki unijne umożliwiło im odbywanie indywidualnych konsultacji z specjalistą, np. doradcą zawodowym. Ponadto organizowane są warsztaty grupowe z umiejętności miękkich, niezwykle cennych na ścieżce zawodowej. „Szybkie randki z pracodawcą”, „Sukces jest kobietą”, „Okiem profesjonalisty”, czy „Kawiarenki biznesowe” to tylko niektóre z projektów skierowanych do studentów.

Studenci w ramach swoich potrzeb mają możliwość realizowania studiów według Indywidualnej Organizacji Studiów bądź mogą starać się o uzyskanie urlopu od zajęć na zasadach określonych w Regulaminie Studiów. Z tej możliwości może skorzystać zarówno studentka w ciąży, jak i student będący członkiem kadry narodowej.

Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami składa się z Sekcji ds. Osób z Niepełnosprawnościami, która oferuje pomoc studentom z wszelkimi niepełnosprawnościami - narządu ruchu, słuchu, wzroku etc. Każdy student posiadający odpowiednią dokumentację medyczną może z tej pomocy skorzystać, definiując swoje bariery, które w następstwie są usuwane przez w/w sekcję. Drugim organem Centrum jest Punkt Interwencji Kryzysowej, który zapewnia wsparcie psychologiczne każdemu studentowi, który przejściowo znalazł się w trudnej sytuacji życiowej.

Na Uczelni działa procedura rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych. Sposoby ich rozpatrywania/rozwiązywania są przejrzyste i skuteczne.

Na Uczelni są prowadzone działania przeciw dyskryminacji i zachowaniom przemocowym, a także są określone zasady postępowania i reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów podczas wyznaczonych przez siebie dyżurów, a także po zajęciach czy za pośrednictwem poczty elektronicznej. Każdy może skorzystać oferowanej przez nich pomocy. Ponadto do dyspozycji studentów dostępni są zarówno Opiekunowie poszczególnych roczników, jak i opiekunowie praktyk, którzy usprawniają przepływ informacji pomiędzy jednostkami uczelnianymi a nimi.

Uczelnia zapewnia wsparcie oraz możliwości rozwoju studentom wybitnym. Studenci mają możliwość prowadzenia badań naukowych. Działalność ta w szczególności jest wspierana przez Koło Naukowe MEDYK oraz Ośrodek Nauki i Kultury Studenckiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego. Dodatkowo nauczyciele akademicy oferują studentom pomoc w przygotowaniu się do udziału w konferencjach naukowych.

Pracownicy administracyjni świadczą kompleksową pomoc w procedowaniu kwestii formalnych związanych z organizacją studiów.

Studenci zasiadają w gremiach kolegialnych i co najważniejsze, ich głos jest słyszalny. Aktywnie uczestniczą w pracach nad nowelizacjami aktów prawnych obowiązujących na Uczelni.

Organy samorządu studenckiego działają na poziomie centralnym i wydziałowym. Uczelnia zapewnia jego przedstawicielom wsparcie w ich działalności zarówno w zakresie materialnym, jak i niematerialnym, z czego korzystają również członkowie innych organizacji.

Uczelnia prowadzi ewaluację systemu wsparcia studentów w procesie uczenia się w każdym jego aspekcie poprzez pracę Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Monitorowaniu podlegają zarówno praca nauczycieli akademickich jak i pracowników administracyjnych, a także zasoby biblioteczne i jakość infrastruktury.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Studenci mają zapewnione wsparcie zarówno w kwestii dydaktycznej, materialnej, jak i naukowej w procesie uczenia się. Co najważniejsze, jest ono prowadzone kompleksowo i przybiera zróżnicowane formy. Wsparcie jest dostosowane zarówno do studentów rozwijających działalność naukową, którzy mogą być członkami Koła Naukowego "MEDYK", jak i sportową, np. przynależąc do sekcji Akademickiego Związku Sportowego, a także z niepełnosprawnościami, którym pomoc oferuje Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Ponadto każdy student może skorzystać ze wsparcia zawodowego, rozwijając zarówno swoje umiejętności twarde jak i miękkie poprzez odbywanie licznych staży bądź szkoleń oferowanych przez Akademickie Biuro Karier. Dyspozycyjność nauczycieli akademickich, jak i pracowników administracyjnych jest nieoceniona w procesie uczenia się. Prowadzenie ciągłej ewaluacji umożliwi doskonalenie systemu wsparcia studentów w każdym jego aspekcie adekwatnie do zmieniających się ich potrzeb poprzez wdrażanie zmian.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Podstawowym źródłem informacji o Uczelni jest strona internetowa. Informacje są przedstawione w języku polskim i angielskim, uwzględnia także potrzeby odbiorców niedowidzących. Są one podzielone na kategorie: Kandydaci, Studenci, Doktoranci, Pracownicy, For students. Inny podział obejmuje informacje dotyczące Uniwersytetu, Uniwersytetu otwartego, studiów, w tym studiów oferowanych w języku angielskim, badań naukowych i współpracy B+R, współpracy z zagranicą, kultury i sportu, a także Rady Uczelni i wyborów na kadencję 2020-2024, polityki prywatności, antykorupcyjnej, społecznej odpowiedzialności Uczelni i bezpieczeństwa IT. Na stronie głównej znajdują się linki kierujące na strony internetowe poszczególnych Wydziałów i filii, w tym Collegium Medicum. Szczegółowe informacje dostępne są również w zakładkach: Aktualności, Kalendarz, Komunikaty, Galeria, Filmy, Prasa. Należy zwrócić uwagę, że na stronie głównej Uczelni zawarte są informacje dotyczące stanu epidemii. Informacje te dostępne są w języku polskim i angielskim. Obejmują one zarządzenia Rektora dotyczące epidemii, aktualne komunikaty w tym zakresie, informacje dotyczące pracy i nauki zdalnej, pomocy psychologicznej, zasad ochrony przed zakażeniem koronawirusem, a także linki kierujące do innych stron i informacji dotyczących epidemii. Podano również kontakt do osób udzielających szczegółowych informacji poszczególnym grupom interesariuszy.

Na stronie internetowej Collegium Medicum są informacje dotyczące kierunków studiów prowadzonych przez Instytut Nauk Medycznych i Instytut Nauk o Zdrowiu, które tworzą Collegium

Medicum, w tym ocenianego kierunku studiów, zdrowie publiczne, studia I i II stopnia, stacjonarne i niestacjonarne. Dostępne informacje dotyczą sylwetki absolwenta wraz ze wskazaniem potencjalnych miejsc pracy. W zakładce dotyczącej praktyk zawodowych zawarte są informacje o ich organizacji, osobach odpowiedzialnych za praktyki na ocenianym kierunku studiów, a także wzór dzienniczka praktyk, w którym zamieszczono Regulamin praktyk zawodowych na kierunku zdrowie publiczne, kryteria zaliczenia praktyk zawodowych, a także opis efektów uczenia się, które student powinien doskonalić w trakcie praktyk zawodowych. Informacje o praktykach zawodowych są wyczerpujące, student ma również możliwość pobrania ze strony internetowej niezbędnych dokumentów w tym zakresie. W zakładce „Organizacja studiów kierunku Zdrowie publiczne” przedstawiono opis efektów uczenia się przewidzianych do uzyskania na studiach I i II stopnia wraz z opisem programu studiów obejmującym wykaz przedmiotów z przypisanymi do nich treściami kształcenia odniesionymi do efektów uczenia się oraz przypisanymi punktami ECTS. Na stronie internetowej dostępne są również karty przedmiotów oraz harmonogram studiów ustalony na bieżący rok akademicki, a także dyżury nauczycieli akademickich dostępnych w ramach konsultacji. Należy zaznaczyć, że zawarte na stronie internetowej i powszechnie dostępne informacje o programie studiów na ocenianym kierunku, efektach uczenia, a także poszczególnych przedmiotach wraz z treściami kształcenia są wyczerpujące i wystarczające np. dla kandydatów i innych grup interesariuszy zewnętrznych.

Podsumowując, Uczelnia zapewnia wszechstronne informacje o uczelni, w tym między innymi o jej historii, działalności, infrastrukturze, organizowanych wydarzeniach. Informacje te są aktualne, a forma ich przedstawienia czytelna.

Na stronie internetowej zawarte są również wyczerpujące informacje dla kandydatów określające szczegółowo warunki rekrutacji.

Inne dostępne informacje dotyczą warunków studiowania (działalność biblioteki, koła naukowe, pomoc i wsparcie dla studentów, w tym studentów niepełnosprawnych, działalność Biura Karier, organizacje studenckie).

Ze strony głównej Uczelni zapewniony jest dostęp do Biuletynu Informacji Publicznej, w którym publikowane są na bieżąco akty prawne.

Informacje dostępne powszechnie na stronie internetowej Uczelni są zrozumiałe, aktualne (w wielu miejscach podana jest data aktualizacji), kompletne, tj. dotyczą wszystkich aspektów funkcjonowania Uczelni i obejmują wszystkie obszary ważne dla poszczególnych grup interesariuszy, w tym kandydatów, ale także studentów i pracowników. Dostęp do tych informacji jest pełny, bez ograniczeń związanych z miejscem i czasem, a także używanym sprzętem. Informacje są dostępne także dla osób niedowidzących. Strona ma przejrzysty i czytelny układ, nawigacja jest intuicyjna i prosta. Liczne linki na poszczególnych podstronach, które są precyzyjnie opisane, powodują, że znalezienie informacji jest nie tylko łatwe, ale i szybkie.

Uczelnia jest obecna na portalach społecznościowych.

Za kompleksowość i aktualność danych dotyczących całego Uniwersytetu na stronie internetowej odpowiada Dział Organizacyjno-Prawny oraz Dział Zabezpieczenia Technicznego, a także Uniwersytecka Komisja ds. Kształcenia. Za informacje dotyczące wydziału, w tym ocenianego kierunku studiów odpowiada Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale/w Filii. Zadania w zakresie weryfikacji kompletności i aktualności informacji są realizowane na bieżąco. Studenci mają możliwość wyrażenia opinii o dostępności informacji w ankiecie studenckiej, a także bezpośrednio podczas zebrań Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Podstawowym źródłem informacji dla wszystkich interesariuszy są strony internetowe. Informacje te są zrozumiałe, aktualne, dotyczą wszystkich aspektów funkcjonowania Uczelni i obejmują wszystkie obszary ważne dla poszczególnych grup interesariuszy, w tym kandydatów, ale także studentów i pracowników. Strony mają przejrzysty i czytelny układ, nawigacja jest intuicyjna i prosta. Liczne linki powodują, że znalezienie informacji jest nie tylko łatwe, ale i szybkie. Zwraca uwagę, że informacje dostępne są także w języku angielskim oraz dla osób niedowidzących.

Kompletność i aktualność informacji powszechnie dostępnych jest na bieżąco sprawdzana przez wyznaczone do tego osoby.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach działa formalnie wprowadzony Uchwałą nr 26/2013 Senatu Uczelni z dnia 25 kwietnia 2013 r. wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia (wszjk). Obecnie funkcjonowanie tego systemu określa uchwała Senatu UJK nr 129/2020 z dnia 24 września 2020r. Zgodnie z zapisem tej uchwały, Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia ma charakter kompleksowy. Odnosi się do procesu kształcenia oraz obejmuje każdy z obszarów działalności Uniwersytetu mający wpływ na przebieg kształcenia i jego rezultaty. W strukturze systemu wyodrębniono Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia obejmujący proces kształcenia na studiach, studiach podyplomowych i innych formach kształcenia oraz Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia w Szkole Doktorskiej. Na czele systemu stoi Rektor i Senat. W Uczelni powołano Uniwersytecką Komisję ds. Kształcenia, która bezpośrednio podlega Prorektorowi Właściwemu ds. Kształcenia. W ramach tej komisji wyodrębniono Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia się, Zespół ds. Ewaluacji WSZEJK oraz Zespół ds. Kadry Dydaktycznej i Procesu Kształcenia. Możliwe jest powoływanie podzespołów, w zależności od potrzeb. Na poziomie Wydziałów działają Wydziałowe Komisje ds. Kształcenia/Kształcenia w Filii, które podlegają Dziekanowi. W ramach Komisji Wydziałowej działają Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia i Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale/w Filii. Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia w Szkole Doktorskiej podlega bezpośrednio Prorektorowi Właściwemu ds. Nauki.

Określono skład poszczególnych Komisji oraz ich zadania. W Komisjach zasiadają również przedstawiciele studentów oraz liczni interesariusze zewnętrzni.

Istotnym elementem wszjk jest Księga Procedur, której celem jest zebranie i przedstawienie procedur projakościowych stosowanych w UJK w Kielcach. Księga ta podlega przeglądowi i aktualizacji przynajmniej raz do roku. Księga procedur i zmiany w niej dokonywane wymagają akceptacji Rektora. Obecnie Księga Procedur w Uczelni obejmuje 3 procedury ogólnouczelniane, 6 procedur WSZJK oraz 5 procedur wszjk w Szkole Doktorskiej. Na ocenianym kierunku studiów mają zastosowanie procedury ogólnouczelniane: *Ogólna procedura zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia –oznaczanie procedur; Procedura zapewniania dostępu do informacji; Procedura rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, przeciwdziałania dyskryminacji i zrachowaniom przemocowym* oraz procedury obowiązujące w ramach wszjk: *Procedura tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów wyższych i studiów podyplomowych oraz modyfikowania programów tych studiów; Procedura oceny osiągania zakładanych efektów uczenia się; Procedura oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia; Procedura zapewnienia studentom dostępności kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowym oraz w zakresie świadczeń; Procedura badań ankietowych przeprowadzanych w ramach wszjk; Procedura monitorowania karier zawodowych absolwentów*. Wszystkie wymienione powyżej procedury zostały zaktualizowane na bieżący rok akademicki. W ramach *Procedury tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów wyższych i studiów podyplomowych oraz modyfikowania programów tych studiów*, określono schemat postępowania w przypadku modyfikacji programu studiów wyższych. W schemacie tym przedstawiono szczegółowo kto, w jakim stopniu i na jakim etapie podejmuje decyzje dotyczące zmian w programie studiów. Zgodnie z procedurą *Oceny osiągania zakładanych efektów uczenia się*, oceny tej dokonuje się w oparciu o:

- 1) analizę kart przedmiotów w tym: zakładanych przedmiotowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, realizowanych treści przedmiotu, metod dydaktycznych, rozkładu punktów ECTS, sposobów weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się oraz zalecanej literatury
- 2) monitorowanie zajęć przygotowujących studentów do zdobywania pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych (profil ogólnoakademicki) oraz do praktycznego przygotowania zawodowego (profil praktyczny),
- 3) analizę wyników ankiet oceniających stopień osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się,
- 4) badanie procesu dyplomowania, w tym weryfikację tematów prac dyplomowych,
- 5) analizę wyników badania losów absolwentów – poprzez uzyskiwanie informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy;
- 6) przeprowadzanie co najmniej raz w roku akademickim analizy ocen z zaliczeń i egzaminów uzyskiwanych przez studentów i słuchaczy,
- 7) przeprowadzanie w każdym roku akademickim analizy odsiewu studentów.

Innym istotnym elementem wszjk są badania ankietowe przeprowadzane w Uczelni zgodnie z wymienioną powyżej procedurą (*Procedura badań ankietowych przeprowadzanych w ramach wszjk*). Na poziomie Uczelni, na polecenie Rektora, mogą być prowadzone również inne badania ankietowe, służące w szczególności: diagnozowaniu problemów, kontroli wdrożeń nowych rozwiązań czy zapobieganiu powstawania nieprawidłowości. Zwrotność ankiet jest różna w zależności od wydziału/filii, średnio wynosi około 25%. Uczelnia w raportach z działalności wszjk rekomenduje stale działania popularyzujące udział w ankiecie, między innymi poprzez jawność wyników ankiet i działań naprawczych zaplanowanych i wdrożonych w oparciu o informacje uzyskane przez ankietyzację. W wymienionej powyżej procedurze wskazano kto i w jakim czasie opracowuje wyniki ankiet. Należy to do zadań odpowiednio Zespołu ds. Ewaluacji WSZJK oraz na poziomie Wydziału do Zespołu ds.

Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale/w Filii. Do zadań tego ostatniego należy w szczególności projektowanie, przeprowadzanie i analizowanie badań ankietowych studentów i słuchaczy studiów podyplomowych wydziału/filii w zakresie oceny nauczycieli akademickich oraz jakości obsługi administracyjnej, studentów wydziału/filii w zakresie oceny uzyskania efektów uczenia się, absolwentów wydziału/filii dotyczących ich opinii na temat jakości kształcenia, nauczycieli akademickich oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi na wydziale/w filii. Zespół dokonuje opracowania wyników ankiet i przedstawia je w formie zbiorczej raz do roku Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia/Komisji ds. Kształcenia w Filii.

Przyjęcia studentów na studia odbywają się na zasadach określonych w Uchwale rekrutacyjnej Senatu Uczelni. Treść uchwały dostępna jest na stronie internetowej.

Podsumowując, zasady działania wszk na Uczelni i w wydziale zostały jasno określone. Określono także, skąd należy czerpać informacje, które są podstawą działań doskonalących program studiów i jakość kształcenia - są one różnorodne i obejmują wszystkich interesariuszy kształcenia na poziomie wyższym, w tym na ocenianym kierunku studiów. Zostały również utworzone formalne struktury w ramach wszk.

Bezpośrednią oceną jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów zajmuje się Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na kierunku zdrowie publiczne. Efektywność działania tego zespołu budzi zastrzeżenia. Zgodnie z informacjami uzyskanymi na spotkaniu KZJK z zespołem oceniającym, ostatni przegląd sylabusów miał miejsce w semestrze letnim roku akademickiego 2010/2020. Przeglądu mieli dokonać nauczyciele prowadzący poszczególne zajęcia, uwzględniając w szczególności aktualizację treści i podręczników wskazanych jako obowiązkowe. Kolejnym etapem przeglądu sylabusów była ich weryfikacja przez członków KZJK, co miało na celu zwrócenie również uwagi na powtarzanie się treści kształcenia na różnych zajęciach. Ten aspekt przeglądu sylabusów wynikał z uwag studentów zamieszczonych w ankiecie studenckiej. Jednak zespół oceniający stwierdził, że w większości zajęć zalecane podręczniki są już nieaktualne, co świadczy o niepełnym przeglądzie sylabusów i braku właściwych i kompleksowych działań doskonalących program studiów.

Analizując ankiety studentów kierunku zdrowie publiczne, KZJK nie stwierdził żadnych uwag studenckich, zatem nie zaproponował żadnych działań doskonalących. Z informacji uzyskanych od KZJK wynika również, że studenci zdrowia publicznego nie zgłaszali uwag do programu studiów ani sposobów jego realizacji w innych formach kontaktu, poza ankietami studenckimi, np. na spotkaniach KZJK, którego są członkami.

W Uczelni prowadzone jest również ankietowanie absolwentów. Wyniki tych ankiet wskazywały niepełną zgodność zaplanowanych na kierunku efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy. Jednak Uczelnia wykazała się współpracą z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie doskonalenia programu studiów. Efektem tej współpracy było wprowadzenie modułu kształcącego umiejętności w zakresie kodowania medycznego. Wprowadzono również zaproponowane przez interesariuszy zewnętrznych metody dydaktyczne polegające na przygotowywaniu przez studentów ocenianego kierunku studiów projektów w zakresie kreowania polityki zdrowotnej w oparciu o rzeczywiste dane epidemiologiczne i statystyczne. Wprowadzono także, w porozumieniu z dyrekcją Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej treści kształcenia związane ze specyfiką pracy i zadań tej stacji. Jednak z uwagi na wyniki ankiety absolwentów, rekomenduje się rozszerzenie grona współpracowników ze strony pracodawców i stałe monitorowanie potrzeb rynku pracy w zakresie specyfiki kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia dokonuje analizy tematów prac dyplomowych pod kątem zgodności z efektami uczenia określonymi dla kierunku zdrowie publiczne oraz analizy ilościowej

dotyczącej dyplomowania, w tym liczby prac dyplomowych obronionych w terminie. Nie dokonał jednak oceny całości procesu dyplomowania, co jest uwzględnione w procedurach, tymczasem zespół oceniający stwierdził niski poziom prac dyplomowych oraz egzaminu dyplomowego, a także zawyżanie ocen przyznanych przez recenzentów i promotorów prac dyplomowych (uwagi zawarte są w opisie kryterium nr 3). Nie dokonano także krytycznej oceny zestawienia ocen uzyskiwanych podczas egzaminu dyplomowego (w pracach wylosowanych do oceny przez zespół oceniający były to same oceny bardzo dobre). Tym samym nie są stosowane zasady wszk określone w przywołanych powyżej procedurach.

Podsumowując, chociaż zasady działania wszk są określone i obejmują aspekty ważne dla jakości kształcenia, efektywność wszk na kierunku zdrowie publiczne nie jest pełna, tym samym nie jest zapewnione właściwe doskonalenie programów studiów i zasad jego realizacji.

Informacje o wszk są powszechnie dostępne w szerokim zakresie, uwzględniającym jednak ochronę danych wrażliwych.

Ważnym podkreślenia jest fakt stałego doskonalenia wszk. Na bieżąco oceniana jest skuteczność systemu, a także sposób pozyskiwania informacji niezbędnych dla doskonalenia programów studiów oraz jakości kształcenia. Wyrazem tego są np. opisane powyżej nowe ankiety planowane do wdrożenia. Stała analiza poprawności i skuteczności funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, a także formułowanie w tym zakresie propozycje działań naprawczych i doskonalących należy do zadań Zespołu ds. Ewaluacji WSZJK oraz na poziomie Wydziału do Zespołu ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale/w Filii.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Przyjęcia studentów na studia odbywają się na zasadach określonych w Uchwale rekrutacyjnej Senatu Uczelni. Treść uchwały dostępna jest na stronie internetowej.

Zasady działania wszk na Uczelni i w wydziale zostały jasno określone. Określono także, skąd należy czerpać informacje, które są podstawą działań doskonalących program studiów i jakość kształcenia - są one różnorodne i obejmują wszystkich interesariuszy kształcenia na poziomie wyższym, w tym na ocenianym kierunku studiów. Zostały również utworzone formalne struktury w ramach wszk.

Bezpośrednią oceną jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów zajmuje się Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia na kierunku zdrowie publiczne. Efektywność działania tego zespołu budzi zastrzeżenia. Nie dokonano pełnego przeglądu sylabusów, czego skutkiem jest zalecanie nieaktualnych podręczników w zdecydowanej większości zajęć realizowanych na kierunku. Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia nie dokonał także oceny całości procesu dyplomowania, co jest uwzględnione w procedurach, tymczasem zespół oceniający stwierdził niski poziom prac dyplomowych oraz egzaminu dyplomowego, a także zawyżanie ocen przyznanych przez recenzentów i promotorów prac. Nie dokonano krytycznej oceny zestawienia ocen uzyskiwanych podczas egzaminu dyplomowego. Dlatego, chociaż zasady działania wszk są określone i obejmują aspekty ważne dla jakości kształcenia, efektywność wszk na kierunku zdrowie publiczne nie jest pełna, tym samym nie jest zapewnione właściwe doskonalenie programów studiów i zasad jego realizacji.

Informacje o wszjk są powszechnie dostępne w szerokim zakresie, uwzględniającym jednak ochronę danych wrażliwych.

W ramach wszjk wyodrębniono struktury odpowiedzialne z ewaluację systemu i formułowanie rekomendacji i zleceń zwiększających efektywność wszjk.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

---

Zalecenia

Zaleca się stosowanie na kierunku zdrowie publiczne wszystkich działań służących ocenie i doskonaleniu programu studiów określonych w procedurach przyjętych i obowiązujących w Uczelni i na Wydziale.

4. Ocena dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku wg poszczególnych zaleceń)

W uchwale z poprzedniej oceny instytucjonalnej nie sformułowano zaleceń.

Zalecenie

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

---

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Prof. dr hab. n. med. Bożena Czarkowska - Pączek